Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding en doel 3
1.2 Uitgangspunten 3
1.3 Reikwijdte 3
1.4 Organisatorisch kader 4
1.5 Overige kaders en Randvoorwaarden 5
1.6 Hoe? Aanpak en leeswijzer 6
2 Omgevingsanalyse 6
2.1 Inleiding 6
2.2 Wetgeving en beleid 6
2.3 Lokale omstandigheden en problemen 7
2.4 Samenwerkingspartners 8
3 Thema's en taken 8
3.1 Bestuurlijke thema's 8
3.2 Bovenlokale thema's en bijbehorende taken 10
3.3 Specifieke thema's en wettelijke taken 11
3.4 Doelen 12
4 Uitwerking van de taken: wie doet wat 13
5 Nadere uitwerking VTH taken 16
5.1 Inleiding 16
5.2 Gemeentelijke taken 16
5.3 Taken van de ODZOB 16
5.4 Taken van de VRBZO 19
6 Prioriteren 20
6.1 Inleiding 20
6.2 Prioriteringssystematiek toezichtstaken 20
6.3 Bouwtoezicht 21
6.4 Toezicht Ruimtelijke ordening 22
6.5 Milieutoezicht 22
6.6 Asbesttoezicht 22
6.7 Bodemtoezicht 22

6.8 Overige toezicht gemeentelijke taken 23
6.9 Prioriteringstabel 23
7 Nalevingsstrategie: welke middelen passen we toe 25
7.1 Inleiding 25
7.2 Preventiestrategie 25
7.3 Toezichtstrategie 26
7.4 Handhavings- of sanctiestrategie 27
7.5 Gedoogstrategie 27
8 Uitvoering, monitoring en sturing 27
8.1 De beleidscyclus. 27
8.2 De uitvoeringscyclus: stand van zaken 28
8.3 Sluiten van beleids- en uitvoeringcycli en aansluiten van de cycli 30
8.4 Conclusie 'BIG 8' 30
9 Uitvoeringsplan 2020 32

Bijlage 1: uitkomsten prioritering 36
Bijlage 2: takenoverzicht toezichthouders/BOA's gemeente Laarbeek 40
Bijlage3: de BIG 8 43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voor u ligt het VTH-plan 2019-2022 van de gemeente Laarbeek. VTH staat voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving. Dit plan ziet specifiek toe op aspecten van de fysieke leefomgeving. Het VTH-plan is het beleidsplan waarop de gemeente Laarbeek in de komende vier jaren haar uitvoering zal baseren. In dit plan is rekening gehouden met bestuurlijke speerpunten en met bestaand gemeentelijke beleid, voor zover relevant.
Er is voor dit plan een wettelijke basis. Artikel 5.7 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) schrijft een strategische en programmatische uitvoering en handhaving voor. Dit met aandacht voor samenwerking tussen de betrokken organen. In het besluit omgevingsrecht is nader uitgewerkt waaraan die strategische en programmatische uitwerking moet voldoen. In dit plan wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen. Daarbij zijn lokale prioriteiten, bestuurlijke prioriteiten en de bestaande kwaliteit van de leefomgeving richtinggevend.

Doel
Het doel van dit plan is om over het gehele gemeentelijke takenpakket verantwoorde keuzes te maken om op een efficiënte en effectieve manier een optimale bijdrage te leveren aan de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. Dit doel wordt in paragraaf 2.3 nader geconcretiseerd. Die kwaliteiten kunnen zichtbaar zijn, zoals gevaren, vervuiling, verval of verrommeling en aantasting van waarden. Minder zichtbare kwaliteiten zijn onveilige situaties, de lucht- en waterkwaliteit en beïnvloeding van de gezondheid.
Met efficiënt wordt hier bedoeld dat beschikbare middelen optimaal worden benut door het maken van gemotiveerde keuzes over wat we gaan doen en de keuze van instrumenten. Effectief heeft betrekking op de mate van doelbereik, met aandacht van zo concreet mogelijk benoemde resultaten. Dit zijn uitganspunten voor de uitvoering. Via monitoring gaan we na in hoeverre met deze uitganspunten de doelen worden bereikt, of dat er moet worden bijgestuurd.

1.2 Uitgangspunten

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaven. Voor toezicht en handhaving gelden wel een aantal uitganspunten.

- Beschikbare middelen zijn leidend. Dat betekent dat we na het prioriteren van taken en het beschrijven van de omvang van een taak keuzes moeten maken. Dat kan betekenen dat op bepaalde taken minimaal wordt ingezet en dat we waar mogelijk andere middelen, zoals voorlichting, inzetten om naleefgedrag te beïnvloeden.
- Consequent handhaven. Als de mogelijke gevolgen van een overtreding of de intentie waarmee die wordt gepleegd daarom vragen, pakken we door. Waar dat nodig is wordt daarbij het strafrecht betrokken. Dit komt de geloofwaardigheid ten goede en er gaat een preventieve werking van uit.
- Slim en efficiënt handhaven. Samen met onze partners gaan we andere manieren van toezicht ontwikkelen om efficiënter en effectiever op te kunnen treden.

1.3 Reikwijdte

In de Wabo is bepaald voor welke wetgeving de verplichting om beleid op de stellen geldt. Voor de gemeente Laarbeek als bevoegd gezag zijn vooral relevant:

- de Wet milieubeheer (Wm);
- de Woningwet;
- de Wet ruimtelijke ordening (Wro);

- de Waterwet;
- de Wet bodembescherming;
- de Monumentenwet 1988 (voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet);
- de Wet natuurbescherming (Wnb, met name het onderdeel soortenbescherming).

Het merendeel van de gemeentelijke taken die uit deze wetgeving voortvloeien is nader uitwerkt in of geënt op algemene maatregelen van bestuur, zoals

- het Activiteitenbesluit milieubeheer (Amb);
- het Bouwbesluit;
- het Besluit omgevingsrecht (Bor);
- het Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij;
- het Asbestverwijderingsbesluit;
- het Besluit bodemkwaliteit;
- het Besluit lozen buiten inrichtingen.

En uiteraard de regelingen die onder deze besluiten hangen.
Deze lijst dekt veruit het grootste deel van de werkzaamheden binnen het VTH-kader voor dit plan.
Een aantal taken die in de plan worden meegenomen vloeit voor uit:

- de Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- de Drank en Horecawet;
- de Leegstandswet;
- de Opiumwet.

De in deze paragraaf benoemde regelgeving is vertaald naar taken die de basis vormen voor de uitvoering van het beleid. De formulering van de taken maakt het mogelijk om te prioriteren op basis van risico of belang.

1.4 Organisatorisch kader

Gemeente Laarbeek
Dit is een gemeentelijk beleidsplan. De uitvoerende taken die het plan beschrijft worden echter voor een belangrijk deel niet door, maar namens de gemeente uitgevoerd. Door de gemeente Laarbeek wordt een beperkt aantal taken zelf uitgevoerd. Deze taken liggen met name op het vlak van het beheer van en het toezicht op de openbare ruimte, het verrichten van illegale bouw, sloop, kap, etc. Ook het toezicht op strijdig gebruik van gronden en bouwwerken behoort hier toe. De gemeente Laarbeek heeft hiervoor de beschikking over twee toezichthouders en twee BOA's (3,75 fte).

Omgevingsdienst en Veiligheidsregio
Voor een belangrijk deel liggen de taken bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (verder ODZOB) en de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (verder VRBZO). De taken voor deze organisaties worden elders nader benoemd.
Op basis van de afspraken die zijn gemaakt in het kader van de Gemeenschappelijke Regelingen voor deze organisaties, kan de gemeente Laarbeek invloed uitoefenen in de wijze waarop deze taken worden uitgevoerd. Tegelijkertijd geldt, dat de prioriteiten die voor de gemeente Laarbeek gelden niet noodzakelijkerwijs ook prioriteiten voor andere deelnemers zijn. Compromissen zijn daarom soms nodig. Verderop in dit plan wordt hierop nader ingegaan.

Kwaliteitscriteria
Op grond van hoofdstuk 5 van de Wabo moet de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor met name bouw- en milieurecht, voldoen aan kwaliteitscriteria. Mede hierom heeft de gemeente Laarbeek besloten om al deze taken uit te besteden aan de ODZOB. De ODZOB heeft in 2017 aangetoond aan de kwaliteitscriteria te voldoen.

Andere partners
Voor een aantal taken werkt de gemeente samen in de volgende verbanden:

- Samen sterk in Brabant (ssib), voor veldtoezicht in het landelijk gebied en natuurgebieden.
- De BOA's werken op projectbasis samen met die van de gemeente Gemert-Bakel, enerzijds om gezamenlijke doelen te verwezenlijken, anderzijds om capaciteit uit te ruilen als dat nodig is.
- Peelland Interventie Team (PIT) is een via een convenant beschreven samenwerking van alle (Brabantse) peelgemeenten. Hierin participeren ook justitie, NVWA, UWV en naar believen ook Enexis en de ISZW. Het PIT pakt projectmatig gesignaleerde problemen op, waarbij de sturing plaatsvindt door een daarvoor aangewezen (permanente) projectleider/coördinator. Het PIT rapporteert jaarlijks via een jaarverslag.

Naast de bovengenoemde partners wordt er samengewerkt met Waterschap Aa en Maas. Dit vooral op projectbasis en naar aanleiding van incidenten. Als er zaken in samenspraak met de NVWA worden opgepakt, gebeurt dit doorgaans door de ODZOB of het PIT.

Daarnaast is er ook frequent overleg met politie en justitie. In praktische zin krijgt deze samenwerking onder meer gestalte door regulier contact tussen de gemeentelijke BOA's en politie en de afstemming in het PIT. Via het PIT worden vanuit een integrale benadering thematische, gebieds- of locatiegericht inventariserende veldcontroles uitgevoerd. Als bij de handhaving in het kader van Wabo-toezicht door de ODZOB het strafrechtelijks spoor wordt ingezet, treedt de ODZOB als contactpersoon op.

1.5 Overige kaders en Randvoorwaarden

De belangrijkste voorwaarden waaraan dit VTH-plan, als richtsnoer voor de uitvoering moet voldoen zijn hierboven al aangehaald. Dat zijn de wettelijke verplichtingen waaraan dit plan moet voldoen en de kwaliteitscriteria voor de uitvoering. Het plan moet ten minste in gaan op:

1. De doelen die het bestuur zich stelt bij de handhaving.
2. De afstemming met betrokken bestuursorganen.
3. Een probleemanalyse die inzicht geeft in de gevolgen van een overtreding voor de fysieke leefomgeving en de kans dat een overtreding zich voordoet.
4. Een prioriteitenstelling voor de uit te voeren taken en de methode die gehanteerd wordt om te bepalen of de doelen worden bereikt.
5. De strategie die gevolgd wordt om niet-naleving te voorkomen of ongedaan te maken.
6. Het beleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma en jaarlijks geëvalueerd.

Daarnaast is het belangrijk dat het beleid en de uitvoeringsplannen zodanig zijn ingericht dat het aan de wensen en verplichtingen van de gemeente voldoet en het voor de uitvoerende diensten, met name de ODZOB, werkbaar is. Voor zaken als planning, uitvoering en monitoring moeten heldere, werkbare keuzes worden gemaakt over wie wat doet. Een uitdaging is hoe de gemeente Laarbeek, samen met andere gemeenten, haar rol als bevoegd gezag waar kan maken zonder de efficiëntie van de uitvoerende diensten negatief te beïnvloeden. Aan de andere kant is de gemeente voor wat betreft de monitoring voor een deel afhankelijk van die uitvoerende diensten. Dit betekent dat er op

onderdelen een wisselwerking en wederzijdse beïnvloeding zal zijn tussen de uitvoeringscyclus ODZOB, en de beleidscyclus gemeente Laarbeek.

1.6 Hoe? Aanpak en leeswijzer.

Hierboven is geschetst waarom we dit plan opstellen er aan welke voorwaarden het moet voldoen. Om hieraan invulling te geven is in hoofdstuk 2 als eerste een omgevingsanalyse gemaakt. Met welke feiten en omstandigheden dient rekening te worden gehouden?
Vanuit de relevante wetgeving en de omgevingsanalyse, zijn in hoofdstuk 3 de thema's benoemd en de (VTH-) taken beschreven. Deze doen recht aan de wettelijke verplichtingen binnen de context van de Laarbeekse situatie. In hoofdstuk 4 zijn die taken voor het toezicht benoemd. Wie doet wat en welke middelen zijn hiervoor beschikbaar? In hoofdstuk 5 is dat per taak uitgediept.
In hoofdstuk 6 zijn op een systematische manier de taken geprioriteerd. Wat is voor de gemeente Laarbeek het belangrijkst? Geprobeerd is om dat zo objectief mogelijk te doen. In hoofdstuk 7 is ingegaan op de nalevingsstrategie vanuit de gedachte: welke instrumenten zetten we in om een taak zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten? Dit alles is in hoofdstuk 8 uitgewerkt in een uitvoeringsbeleid, waarin ook aspecten als monitoring en de beleidscyclus aan de orde komen. In hoofdstuk 9 vindt nadere uitwerking plaats voor een uitvoeringsprogramma voor 2020.

2 Omgevingsanalyse

2.1 Inleiding

Een uitvoeringsplan, en dus het beleid dat daaraan richting geeft, is idealiter gebaseerd op de (bestuurlijke) wensen die er leven en op de problemen die moeten worden aangepakt.. Daarbij worden de wettelijke randvoorwaarden in acht genomen en wordt rekening gehouden met ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden die aspecten verkend, als voorbereiding op het formuleren van taken en het stellen van prioriteiten.

2.2 Wetgeving en beleid

In paragraaf 1.2 is een opsomming gemaakt van de voor dit plan meest relevante wetgeving. Voor de meeste Wabo-gerelateerde wetgeving is de ODZOB voor de gemeente de uitvoerende dienst. De ODZOB is voor een groot aantal vergunningen en handhavingstaken gemandateerd.
Op het vlak van brand- en externe veiligheid voert de VRBZO adviestaken bij vergunningverlening en toezicht uit. De taken van de VRBZO bestaan deels uit in regels vastgelegde basistaken, aangevuld met door de deelnemers afgesproken collectieve taken. De taken en de wijze van uitvoering zijn vastgelegd in het document Taken Risicobeheersing.
In de komende periode vraagt met name het toezicht op (illegale) asbestsaneringen om aandacht (Asbestverwijderingsbesluit). Voor de veehouderij wordt de omvang van deze taak in beeld gebracht via het programma Intensivering Toezicht Veehouderij (ITV).

Gemeentelijk beleid

De gemeente Laarbeek heeft voor haar eigen grondgebied geen eigen beleid geformuleerd anders dan in de APV. Door de ODZOB is uitvoeringsbeleid geformuleerd voor bijvoorbeeld asbestsaneringen en risicovolle bedrijven.
Het vijfpartijenakkoord raadsprogramma 2018-2022 "De Handen ineen" is een programma op hoofdlijnen. Er is niet specifiek benoemd op welke onderdelen van de vergunningverlening ,toezicht en handhaving de raad zich naast de wettelijke taken wil richten en welke doelen zij wil bereiken. In

het coalitieprogramma zijn thema's als duurzaamheid, gezondheid ,leefbaarheid en veiligheid benoemd, maar niet richtinggevend geconcretiseerd.

Provinciaal beleid
Bij het uitvoeren van VTH-taken moet rekening worden gehouden met provinciale verordeningen. De Verordening ruimte, de Provinciale milieuverordening en de Verordening natuurbescherming zijn de meest relevante. Dat rekening houden met speelt vooral bij het toetsen van aangevraagde omgevingsvergunningen en bij het toezicht.
Een van de beleidsthema's dat bij de provincie van belang is, is de (versnelde) transitie van de veehouderij. Op dit moment loopt in dat kader het project Intensivering Transitie Veehouderij (ITV), een toezichtsprogramma met als doel de naleving vast te stellen en informatie te vergaren over de stand van zaken in relatie tot de transitie. De gemeente Laarbeek doet mee in dit project, dat loopt over drie jaren en dat in sterke mate richtinggevend is aan het uitvoeringsprogramma voor het agrarisch toezicht.

Omgevingswet.
Het is nog niet volledig duidelijk welke invloed de invoering van de Omgevingswet zal hebben op de vergunningverlening en toezicht. Voor de vergunningverlening is de verwachting dat er sprake zal zijn van een meer adviserende rol in het voortraject. Voor toezicht en handhaving lijken vooralsnog de consequenties mee te vallen. Dit wordt nog nader onderzocht. Mogelijk leidt de Omgevingswet op onderdelen tot een herformulering van taken, met doorwerking naar het uitvoeringsprogramma. Mogelijk moeten middelen anders worden verdeeld. Dat zal onder meer blijken uit de op te stellen omgevingsvisie en -plannen. Als daartoe aanleiding is, zal er een aangepaste versie van dit plan komen.

2.3 Lokale omstandigheden en problemen

De gemeente Laarbeek is een landelijke gemeente met een groot buitengebied en vier relatief kleine kernen. De bedrijventerreinen bij de kernen huisvesten vrijwel geen grote of risicovolle bedrijven. Een enkel bedrijf levert bovengemiddeld veel overlast op. Dit zijn 'bekende gevallen' die al volop onder de aandacht zijn.
In het landelijk gebied spelen soms zaken zoals geuroverlast, fijnstofemissie, mestfraude, (latente) bedreigingen voor de volksgezondheid zijn enkele voorbeelden. Voor een deel is hiervoor een bestaand toetsingskader, dat door de ODZOB wordt uitgevoerd. Voor zover het mest betreft vindt de uitvoering plaats door de NVWA. Voor de invloed van veehouderijen op de volksgezondheid is beleid en wet- en regelgeving in ontwikkeling.

Daarnaast is er vanwege stoppende agrariërs de leegstand van bedrijfsbebouwing. Dit levert risico's als verrommeling en strijdig gebruik (waaronder ondermijnende activiteiten). In provinciaal verband lopen er initiatieven om tot een goede invulling van vrijkomende agrarische bedrijfslocaties te komen. De gemeente Laarbeek lift hier op mee. In de in ontwikkeling zijnde Laarbeekse gebiedsvisie buitengebied wordt hier op ingespeeld

Al met al zijn er binnen de gemeente Laarbeek geen specifieke thema's die aanleiding geven tot het formuleren van specifieke taken of prioriteiten.

2.4 Samenwerkingspartners

Twee belangrijke partners zijn de ODZOB en de VRBZO. Beiden werken op basis van een gemeenschappelijke regeling, waaraan de gemeente Laarbeek deelneemt.

De ODZOB is voor een groot aantal vergunningen en handhavingstaken gemandateerd. Planning, monitoring, verantwoording wordt in belangrijke mate gedaan door de ODZOB. Daarbij houdt zij rekening met de input van de gemeente Laarbeek en de overige deelnemers aan de gemeenteschappelijke regeling. De VRBZO hanteert veelal een eigen planning voor de het op brandveiligheid en externe veiligheid gerichte toezicht.

Afstemming met politie/justitie
Daar waar het strafrecht naast of volgend op het bestuursrecht in beeld komt, is er samenwerking met politie en justitie. De gemeentelijke BOA's hebben zeer frequent (minstens wekelijks) afstemming met de politie. De politie is ook betrokken bij PIT-acties. Ook de ODZOB heeft een regulier overleg over zaken die in het kader van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) worden overgedragen.
Het jaarverslag en jaarprogramma worden jaarlijks besproken in het driewekelijks AOV (Algemeen Overleg Veiligheid) en het twee maandelijks overleg tussen gemeente Justitie en Politie (driehoeksoverleg). Dit VTH-plan wordt ook daar ingebracht.

3 Thema's en taken

3.1 Bestuurlijke thema's

Hierboven is al gerefereerd aan het coalitieprogramma, waarin thema's als duurzaamheid, gezondheid, veiligheid en leefbaarheid zijn benoemd. Hieronder zijn deze thema's voor dit plan geconcretiseerd.

Duurzaamheid
Duurzaamheid wordt in het kader van dit plan vertaald in het voorkomen van niet omkeerbare effecten op de leefomgeving en van de verspilling van grondstoffen. Daarbij denken wij aan de energietransitie, en het zoveel mogelijk sluiten van ketens (afvalstoffen, evenwichtsbemesting e.d.). De gemeente Laarbeek heeft, daar waar het VTH-taken betreft) geen eigen beleid op dit vlak. Het landelijke en eventueel provinciale beleid wordt gevolgd.

Voortvloeiend uit de hierboven geformuleerde duurzaamheid heeft de gemeente de volgende taken:

Energietransitie:
- Bij het reguliere toezicht op inrichtingen toezien op het voldoen aan voorschriften uit de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer (verder Abm).
- Het beoordelen van rapportages vanwege de European Pollutant Release Transfer Register verordening (E-PRTR) en Energy Efficiency Audits (EED's).
- Bij de vergunningverlening (bouwen en milieu) toetsen op energieprestaties en het stellen van (ambitieuze) voorschriften.

Afvalstoffen
- Bij het reguliere toezicht op inrichtingen toezien op het voldoen aan voorschriften uit de Wet milieubeheer en het Abm.
- Bij de vergunningverlening: voorschriften met betrekking tot de acceptatie en afgifte van afvalstoffen (of grond).

Dit alles maakt al deel uit van de reguliere uitvoeringspraktijk van de ODZOB.
Op het vlak van het gebruik van meststoffen heeft de gemeente geen bevoegdheden. De NVWA ziet hier op toe. Toezichthouders van de ODZOB hebben wel een signaalfunctie.

Gezondheid
Bij dit thema wordt al gauw gedacht aan zoönosen en fijnstof, afkomstig van de veehouderij. Voor zover hierop beleid is ontwikkeld wordt dit in acht genomen bij vergunningverlening en toezicht door de ODZOB.
Als tweede kan de gezondheid ook in het geding komen bij voortdurende overlast. Overlast wordt bestreden in het kader van de klachtenafhandeling. Deze taak is ondergebracht bij de ODZOB, die hiervoor beschikt over een consignatiedienst die altijd oproepbaar is. Gevallen van voortdurende overlast zijn doorgaans bekend en onder de aandacht.
De regels voor de sanering van asbestdaken zijn ook ingegeven door de volksgezondheid. Taken in dit kader zijn:

- het beoordelen van (sloop)meldingen met asbestinventarisaties, en.
- het toezien op de sloop.

Ook het voorkomen van illegale sloop hoort bij deze taak. De asbesttaken zijn onderbracht bij de ODZOB. Met name voor het signaleren van illegale asbestsloop zijn ook de ogen en oren van andere toezichthouders van belang.

Een vierde bedreiging van de volksgezondheid zijn de zogenoemde zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Een recent voorbeeld is de situatie rond GenX, waarmee ook de waterzuivering van waterschap Aa en Maas in Aarle-Rixtel te maken had. Er is nog weinig zicht op de toepassing en emissies van ZZS, en op de effecten. Het is een deel van de taak 'toezicht bij inrichtingen'. De ODZOB gaat verkennen hoe dit aan te pakken, om in ieder geval meer zicht te krijgen op de problematiek en hoe deze te benaderen.
Het laatste voorbeeld is de problematiek m.b.t legionella. Uit de praktijk blijkt dat er ander bronnen zijn dan de koeltorens waarop in het recente verleden is gefocussed.

Veiligheid
De veiligheid kan in het geding zijn bij bedrijven waar veel gevaarlijke stoffen of gevaarlijke installaties aanwezig zijn. Ook brandveiligheid is een issue, bijvoorbeeld bij bedrijven waar veel brandbaar materiaal aanwezig is, of gebouwen met een verhoogd brandveiligheidsrisico. Dit kan zijn vanwege het gebruik (versieringen in horecagelegenheden), of vanwege de aanwezigheid van veel kwetsbare personen (bijvoorbeeld verpleeghuizen).
Ook hier is er sprake van reguliere toezichtstaken.
T.a.v. de huisvesting van arbeidsmigranten is beleid vastgesteld en vindt jaarlijks controle plaats op brandveiligheid (VRBZO), goede huisvesting en gezondheid.
De ODZOB controleert stelselmatig de risicovolle inrichtingen, veelal samen met de VRBZO. De VRBZO ziet op grond van haar eigen planning toe op brandveiligheid. Daarnaast is de VRBZO (wettelijk) adviseur bij de vergunningverlening voor bouwwerken en risicovolle bedrijven.

Leefbaarheid
Een rekbaar begrip, dat we hebben vertaald in:

- het voorkomen of oplossen van overlastsituaties;
- zorg voor kwaliteit van de openbare ruimte, en
- aandacht voor het landschap en biodiversiteit.

Het voorkomen of oplossen van overlastsituaties
Voor zover dit betrekking heeft op overlast van bedrijven: dit is hierboven onder 'volksgezondheid' behandeld. Er kan ook worden gedacht aan woonoverlast, hangjongeren, al dan niet in combinatie met drugsgebruik. De gemeentelijke toezichthouders/BOA's hebben hier een toezichtstaak, die in belangrijke mate wordt ingevuld via veldtoezicht.

Niet ongebruikelijk is verder dat er overlast is ten gevolge van evenementen. Voor evenementen verlenen wij vergunningen, waarin regels worden gesteld om de veiligheid te waarborgen en om overlast te beperken. Omdat evenementen qua aard en omvang sterk verschillen is voor het toezicht geen gestandaardiseerde taak benoemd. Per vergunning of aspect daarvan wordt bekeken wie er toezicht houdt en welk capaciteit benodigd is.

Zorg voor kwaliteit van de openbare ruimte
Hieronder kan onder meer worden verstaan zorgen voor goed onderhoud van de openbare ruimte. Dit is in eerste aanleg een beheerstaak, die buiten de kaders van dit plan valt.
Voor de beleving van de openbare ruimte zijn ook zaken als het aanzicht van bouwwerken (onderhoud uitstraling nieuwbouw) en het in stand houden van monumenten en groenstructuren van belang (kappen van bomen, strijdig gebruik van groenstroken. Hieruit kunnen de volgende taken worden gedestilleerd:

- Toetsing van vergunningaanvragen aan het gemeentelijk welstandsbeleid en aan het monumentenbeleid. Dit is een reguliere taak van de ODZOB.
- Toezien op de goede staat van monumenten en het zonder vergunning, of in afwijking hiermee, veranderen van een monument.
- Toezien op strijdig gebruik van gemeente grond.
- Toezien op illegale bouw en sloop.
- Toezien op illegale kap.
- Het verlenen van kapvergunningen.

De laatste taak wordt ook uitgevoerd door de ODZOB, de 3 genoemde toezichtstaken worden uitgevoerd door het team Toezicht en Handhaving van de gemeente.

Aandacht voor het landschap en biodiversiteit
Ingrepen als bijvoorbeeld het verwijderen of aantasten van landschapselementen of het dempen van sloten grijpen in de kwaliteit van het landschap. Ook de leefomgeving van dieren kan worden aangetast of zelfs verloren gaan.
De toezichtstaak voor dit soort ingrepen is niet eenduidig omschreven, maar versnipperd tussen gemeentelijke toezichthouders, BOA's en SSIB. Voor veel van dit soort ingrepen is, voor zover zij toelaatbaar zijn, op grond van het bestemmingsplan een aanlegvergunning nodig. Het verlenen van aanlegvergunningen is uitbesteed aan de ODZOB.

3.2 Bovenlokale thema's en bijbehorende taken

In de regio Zuidoost-Brabant zijn de volgende thema's op de voorgrond.

1. Ontwikkelingen in de agrarische sector. Aan de ene kant wordt in de komende jaren een groot aantal vergunningaanvragen verwacht omdat veehouderijen moeten voldoen aan de Verordening natuurbescherming en het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij. Dit zal naar verwachting een zware wissel trekken op de capaciteit bij de ODZOB.
   Omdat veel bedrijven zullen stoppen of al zijn gestopt, komt er bebouwing leeg te staan. Hier ligt de beleidsmatige uitdaging om, samen met de sector, te kijken naar wat er mogelijk is aan vernieuwing en of verandering. Daarop vooruitlopend gebeurt er al van alles, al dan niet legaal. Het is zaak om via toezicht hier grip op te houden. Dit gebeurt mede als onderdeel van het toezicht door de ODZOB en door de inspanningen van het PIT.
2. Gezondheid en veehouderij. Dit is hierboven behandeld.
3. De energietransitie. Deze is hierboven al behandeld.
4. Drugsproblematiek vanwege hennepteelt en druglabs. Zowel in stedelijke omgevingen als in het landelijke gebied speelt dit. Afgeleid probleem is de ondermijning. Hennepteelt en druglabs in de bebouwde omgeving, vormen een risico vanwege brand- en explosiegevaar en

vanwege de dampen die in drugslabs hangen. Het toezicht, voornamelijk in de vorm van het open houden van ogen en oren, ligt feitelijk bij iedere toezichthouder. Dit zowel bij erfbetreding als bij veldtoezicht. Als er signalen zijn worden die overgedragen aan de politie, die verder onderzoek ter hand neemt.
Bijkomend probleem is de dumpingen van chemicaliën uit druglabs. Gelet op de diverse manieren waarop dit gebeurt, is het organiseren van toezicht hierop voor de gemeente Laarbeek onbegonnen werk. De afhandeling van dumpingen is in handen van de ODZOB (consignatiedienst).

3.3 Specifieke thema's en wettelijke taken

Hieronder is nog een aantal zaken uitgewerkt die in mindere of meerdere mate overal (en altijd) spelen. Daarnaast is er wetgeving waaruit specifieke taken voortvloeien. In aanvulling op wat hierboven al is aangehaald onderscheiden we:

1. Overlast door de horeca. Geluidoverlast, en in mindere mate geuroverlast, door horeca komt overal wel eens voor. Veel gemeenten kennen notoire hotspots, In Laarbeek zijn deze er momenteel niet. De klachtenbehandeling wordt gedaan door de consignatiedienst van de ODZOB. In voorkomende gevallen is er aanleiding voor het stellen van maatwerkvoorschriften. Dit doet de ODZOB namens de gemeente. Toezicht op basis van de Drank- en horecawet en de Wet op de kansspelen ligt bij de gemeentelijke ambtenaren en BOA. Vaak wordt gecombineerd opgetreden in PIT-acties.
2. Hondenpoep en aanlijngedrag. In veel gemeenten een thema. Klein maar een bron van ergernis. De gemeente Laarbeek heeft uitlaatbeleid, waarop door de BOA's wordt toegezien.
3. Grondstromen. Waar wordt gebouwd of aangelegd komt grond vrij of moet grond worden aangevuld. Er gelden op grond van het Besluit bodemkwaliteit eisen. De ODZOB zie toe op naleving hiervan.
4. Overige bodemtaken. Het beoordelen van bodemonderzoeken en saneringsplannen, het begeleiden van saneringen, ligt bij de ODZOB.
5. Evenementen. Voor grote evenementen worden door de gemeente (Team Toezicht en Handhaving) vergunningen afgegeven waarin voorschriften kunnen zijn opgenomen ten aanzien van brandveiligheid, bewaking, geluid, sluitingstijden etc. In afstemming met de ODZOB en de VRBZO, die voor grote evenementen adviseren, wordt het toezicht vormgegeven.
6. Parkeeroverlast. Er zijn geen echte probleemsituaties, enkele keren per jaar moet echter repressief worden opgetreden
7. Passantenhaven. Ten aanzien van het aanmeren van boten geldt hetzelfde als voor parkeeroverlast.
8. De bouw en het gebruik van bouwwerken. Het reguliere bouwtoezicht na verlening van een omgevingsvergunning voor de bouw, gebeurt door de ODZOB.
9. Bedrijfstoezicht. Een belangrijk deel van de toezichtgelden gaat naar het toezicht op bedrijven. De ODZOB voert deze controles uit op basis van de regels in het Activiteitenbesluit milieubeheer en vergunningen. Een deel van dit toezicht is de controle van indirecte lozingen. Waar nodig wordt hierbij samengewerkt met het waterschap.
   Bij de controles worden onder meer regels voor afvalstoffen (Wet milieubeheer) en koelinstallaties (F-gassen verordening) meegenomen.
10. Puinbreken: het beoordelen van meldingen en het toezien op naleving (Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval).

11. Flora en fauna. Het beoordelen van rapportages en quickscans waarin het effect van werken in beeld wordt gebracht. Dit speelt bij bouw- en aanlegvergunningen, kapvergunningen en sloopmeldingen.
12. Archeologie en cultureel erfgoed. Het beoordelen van rapportages en quickscans waarin het effect van werken in beeld wordt gebracht. Dit speelt bij uiteenlopende werken waar archeologische en/of culturele waarden in het geding zijn.
13. Bestemmingsplan: illegale bouw en strijdig gebruik. Dit toezicht wordt uitgevoerd door het team Toezicht en Handhaving. Het betreft veldtoezicht en toezicht op basis van meldingen.
14. Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten. Jaarlijks worden de geregistreerde adressen bezocht. Naast de gemeente (sociale veiligheid en -hygiëne, registratie, etc.) speelt de VRBZO hierin een rol (brandveiligheid). De gemeente heeft beleid vastgesteld voor het buitengebied voor de huisvesting van arbeidsmigranten.
15. Drugsproblematiek en ondermijning. Het aantal opiumwetzaken binnen Laarbeek is de laatste tijd toegenomen. De verwachting is dat gezien rechtelijke uitspraken op dit gebied steeds uitvoeriger onderzoek en belangenafweging noodzakelijk is. Per zaak zullen we daarom steeds meer tijd kwijt zijn. We verwachten dat dit de komende jaren blijft toenemen. Er is samenwerking met de Stichting Parkmanagement Laarbeek op het gebied van voorlichting richting bedrijven binnen Laarbeek over ondermijnende activiteiten. De komende jaren staan er buiten de normale lopende projecten geen andere initiatieven op de planning.
    Het thema ondermijning komt in heel veel van onze werkzaamheden terug. Op dit moment is dit thema binnen onze organisatie nog flink in ontwikkeling. We kunnen wel steeds beter inschatten wat onze rol daarin wordt, en hoeveel tijd dit ons zal kosten. De gemeente Laarbeek doet mee aan het provinciale project " Intensivering toezicht veehouderijen" (ITV). Een onderdeel van dit project is het controleren van (vrijgekomen) agrarische bedrijfsgebouwen t.a.v. het gebruik. Laarbeek verwacht hierdoor de komende jaren een duidelijk beeld te krijgen welke activiteiten er plaatsvinden in de agrarische bedrijfsgebouwen, en waar risico's op drugs gerelateerde activiteiten het grootst zijn.

3.4 Doelen

We achten het niet reëel om voor elk benoemd thema een doel te formuleren. Bij de prioritering en de invulling en uitvoering van taken gaan we uit van de volgende algemene doelstellingen.

1. Een veilige en gezonde leefomgeving. Voor de vergunningverlening betekent dit dat waar mogelijk wordt ingezet op de best beschikbare technieken en emissie-eisen worden opgelegd, de brandveiligheidtoets zorgvuldig wordt uitgevoerd en zelfcontrole wordt gestimuleerd. Voor het toezicht betekent dit speciale aandacht voor gevaarlijke en zeer zorgwekkende stoffen, toezien op een goede staat van voorgeschreven voorziening en sturen op het gedrag van de vergunninghouder.
2. We weten wat er in onze gemeente gebeurt. Door middel van veldtoezicht, gevelcontroles e.d., en het ITV-project, maar ook op basis van signalen houden we grip op het gebruik van panden op bedrijventerreinen, in woonwijken en in het buitengebied.
3. We beschermen onze waarden. Dit kunnen bijvoorbeeld archeologische-, erfgoed- of natuur- en landschapswaarden zijn. Bij de vergunningverlening doen we dit door vooraf te toetsen op mogelijke aantasting en als voorkomen niet mogelijk is mitigerende voorwaarden te stellen. Bij het toezicht doen we dit met name door veldtoezicht gericht op illegale praktijken.
4. We bestrijden overlast. Dat doen we door adequaat te reageren op klachten en door toezicht op bijvoorbeeld het hondenuitlaatgedrag en toezicht op evenementen.

5. Bedrijven en andere doelgroepen moeten voldoen aan wettelijke regels. Daarvoor voeren we regulier bouw- en milieutoezicht uit, en staan onze ogen en oren open als we in het veld zijn.
6. Emissies van milieubezwaarlijke en zorgwekkende stoffen en emissies die kunnen leiden tot gezondheidsschade moeten tot een minimum worden beperkt.

Deze doelen moeten dus tot uiting komen in de prioritering, en vervolgens doorwerken in zo SMART als mogelijk geformuleerde concrete doelstellingen van uitvoeringsprojecten. Met name in monitoring en rapportages moet aan de hand van resultaten zijn het doelbereik kunnen worden geëvalueerd.

4 Uitwerking van de taken: wie doet wat

Hierboven zijn de taken aan bod gekomen die de gemeente Laarbeek moet (laten) uitvoeren. Hieronder zijn die taken per uitvoerende organisatie op een rijtje gezet en zijn de middelen die voor een taak beschikbaar weergegeven.

Tabel 4.1: taken gemeente Laarbeek.

Taak	Uitvoerende	Middelen (€ of fte) technisch	Middelen (€ of fte) juridisch
Controle op gebruik opstallen en gronden	Team toezicht en Handhaving	1,50 Fte	1,94 Fte
Controle op naleving ingebruiksvoorwaarden (bouw)vergunningen (bij landsch. inpassing	Team toezicht en Handhaving		
Illegale bewoning	Team toezicht en Handhaving.		
huisvestging arbeidsmigranten	Team toezicht en Handhaving		
Aanleggen, weghalen of bouwen zonder of in strijd met vergunning	Team toezicht en Handhaving	2 Fte	0,68 Fte
Orde, veiligheid en netheid in de openbare ruimte	Team toezicht en Handhaving		
Vergunningverlening evenementen	Team toezicht en Handhaving		
Toezicht bij evenementen	Team toezicht en Handhaving		
Controle Drank- en horecawet en Wet op de kansspelen	Team toezicht en Handhaving		
Alcoholgebruik - 18	Team toezicht en Handhaving		
Ondermijning en veiligheid		PM	0.75 Fte

Tabel 4.1: taken Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

Taak	Uitvoerende	uren	Middelen
Wabo vergunning-verlening bouwen	Team bouwen	3.900	347.100
Behandelen bezwaar en beroep			
Beoordelen Welstand	Team erfgoed en welstand		
Wabo verlening aanlegvergunningen	Team bouwen		
Monumentenzorg/zorg voor cultureel erfgoed	Team erfgoed en welstand		
Beoordelen van rapportages 'flora en fauna'	Team agrarisch en groen advies		
Flora en fauna soortenbescherming	Team agrarisch en groen advies		
Wabo vergunning-verlening milieu	Team vergunningen agrarisch of industrieel		
Meldingen Abm	Team vergunningen agrarisch of industrieel		
Toezicht verleende bouwvergunningen	Team bouwen	700	62.300
Toezicht inrichtingen	Team toezicht agrarisch of industrieel	867	81.498
Repressieve handhaving (n.a.v. verschillende toezichtstaken)	BOA's en team juridisch	335	34.840
Behandelen bezwaar en beroep	Team juridisch	100	10.400
Afhandelen van klachten en meldingen	Consignatiedienst en toezichthouders diverse teams	230	20.470
Mobiele puinbrekers	Team toezicht agrarisch of industrieel	Onder toezicht	
Bodem: beoordelen rapportages	Team bodem vergunningen	Veelal uitvloeisel van toezicht)	
Bodem: toezicht saneringen	Team bodem toezicht	5340	50
(Keten)toezicht Besluit bodemkwaliteit (grondstromen)	Team bodem toezicht		
Toezicht op indirecte lozingen	Klachtenbehandeling (consignatiedienst) of Team grondwater (Bodemenergiesystemen)	Onder klachtenbehandeling of regulier toezicht	
Asbest: beoordelen sloopmeldingen	Team asbest	500	41.500
Asbest: toezicht	Team asbest	200	17.800

Het toezicht (een controle) op naleving door inrichtingen omvat een groot aantal aspecten en kan dus meerdere in hoofdstuk 3 benoemde thema's omvatten. Op basis van gestelde prioriteiten kan in de uitvoering binnen een project een controletaak worden verlengd tot één of meerdere thema's. Ook kan het standaard toezicht worden uitgebreid met taken die volgen uit een ander thema.
De beschikbare middelen voor toezicht zijn leidend voor het uitvoeringsprogramma.

Tabel 4.3: taken Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant (VRBZO)

Taak	Uitvoerende	Middelen (€ of fte) technisch	Middelen (€ of fte) juridisch
Brandveiligheidstoets bouwvergunningen	VRBZO	32.000 (0,5 Fte)	
Advies n.a.v. Uitgangs-puntendocumenten (UPD's)			
Toezicht brandveilig gebruik gebouwen en evenementen			
Toezicht op risicovolle bedrijven (i.c.m. de ODZOB)			

Samen sterk in Brabant (SSIB)

Taak	Uitvoerende	Contributie
Veldtoezicht in het buitengebied/natuur-gebieden	SSIB centraal (ondergebracht bij de Omgevingsdienst Brabant Noord)	€ 7.500

Peelland Interventie Team (PIT)
Het PIT is geen aparte organisatie maar een samenwerking tussen gemeente, politie en waterschap, waarin (niet limitatief) GGD, NVWA, Enexis, ISZW, Senzer (sociaal domein), VRBZO en ODZOB participeren op basis van inhoud. Er is wel een vaste projectleider/coördinator. Het team kan worden ingezet voor een combinatie van taken, Daarbij worden de bevoegdheden van de samenwerkende deelnemers gecombineerd. Het PIT heeft geen vastgesteld programma, maar wordt als daarvoor aanleiding is ingezet voor bijvoorbeeld (niet limitatief):

- vermoedelijke illegale, evt. in combinatie met strafbare praktijken c.q. fraude;
- ernstige overlastsituaties;
- gevaarlijke situaties of verwaarlozing.

De middelen voor PIT acties zijn niet apart benoemd. voor de gemeente valt dit onder het totaal aantal beschikbare uren, voor de ODZOB wordt in het kader van toezicht een bijdrage aan PIT-acties geleverd.

5 Nadere uitwerking VTH taken

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is kort toegelicht hoe de hierboven benoemde taken worden uitgevoerd. Wat is de werkwijze en welke kaders daarbij gelden? Dit als opmaat voor het op te stellen uitvoeringsbeleid en de uitvoeringsprogramma's. Er is niet volledig uitgewerkt hoe de producten tot stand komen. Er is inzicht gegeven in de processen en randvoorwaarden. In hoofdstuk 8 wordt nader op de processen ingegaan met betrekking tot de borging en de relatie tot de beleidscyclus.

5.2 Gemeentelijke taken

De taken die zijn genoemd in tabel 4.1 worden uitgevoerd door de gemeentelijke toezicht-houders/BOA's. Zij voeren een programma uit dat jaarlijks aan de hand van VTH-plan, in combinatie met een regionaal programma, is opgesteld. De activiteiten worden geregistreerd in het programma City Control. Bevindingen en voortgang worden hierin vastgelegd ten behoeve van monitoring en (management) rapportages in City Control waar ook de bij de gemeente inkomende klachten geregistreerd.

5.3 Taken van de ODZOB

Algemeen

De ODZOB heeft een volledig mandaat voor het uitvoeren van de VTH-taken die in het kader van de Wabo worden uitgevoerd. Dat betekent dat de ODZOB de taken autonoom uitvoert. Voor die uitvoering zijn wel afspraken gemaakt over de kaders waarbinnen gewerkt wordt en driemaandelijkse terugkoppeling over de voorgang.
De taken waarvoor wettelijke kwaliteitscriteria gelden, worden allemaal uitgevoerd door de ODZOB. Op onderdelen is bij deze taken de samenwerking met andere instanties, bijvoorbeeld waterschap of VRBZO aan de orde, al dan niet wettelijke verplicht. Dit kan zowel bij de vergunningverlening als bij toezicht spelen. De ODZOB zorgt in die gevallen voor de afstemming. Dit geldt ook als toezicht leidt tot het erbij betrekken van het strafrecht. De ODZOB heeft het zakenoverleg met politie en justitie georganiseerd. De ODZOB beschikt in dit kader over BOA's die een rol spelen in het strafrechtelijke spoor.
Tenslotte wordt hier vermeld dat, waar bij de hieronder genoemde taken juridische ondersteuning nodig is, deze door de ODZOB wordt geleverd. Bij het toepassen van bestuursrechtelijke handhaving vindt conform de mandaatregeling, eerst afstemming plaats. Indien nodig wordt dan een B&W dossier opgemaakt.

Omgevingswet
De Omgevingswet zal voor een aantal aspecten van de VTH taken tot verandering leiden.
Bijvoorbeeld:

- Via omgevingsvisie en omgevingsplannen worden 'normen en waarden' vastgelegd die leidend zijn voor vergunningverlening en toezicht. Nu staan deze veelal in het Activiteitenbesluit milieubeheer.
- Het begrip 'inrichting' maakt plaats voor het begrip 'activiteit'. Dit kan verschuivingen geven in bevoegdheden, het zal ook van invloed zijn op de wijze waarop we risicogericht gaan prioriteren.
- Met de Omgevingswet wordt de gemeente bevoegd gezag voor taken waarvoor dit nu nog niet het geval is, bijvoorbeeld bodemtaken.

- De Omgevingswet is een integrale wet. Vergunningverlening en toezicht zullen ook meer integraal worden benaderd.
- Voorafgaand aan een omgevingsvergunning zal de omgevingsdialoog een rol spelen. Welke rol krijgen de vergunningverleners hierin?

Het is in dit stadium onmogelijk deze veranderingen kwalitatief en kwantitatief inzichtelijk te maken. In beginsel wordt de doorwerking naar het beleidsmatige deel van dit VTH plan als beperkt ingeschat; er zal vooral een invloed zijn op de uitvoeringsprogramma's. De gemeente Laarbeek zal in haar omgevingsvisie en omgevingsplannen haar eigen beleidsuitgangspunten tot uiting laten komen. Voor de uitvoering van VTH-taken onder de Omgevingswet hecht de gemeente wel aan een heldere taakverdeling en goede procesafspraken met de ODZOB, bijvoorbeeld over de omgevingsdialoog. Op dit vlak ligt een deel van onze inzet in het proces in aanloop naar de Omgevingswet.

Bouwtaken

Hoewel asbesttaken veelal onder bouwtaken (sloop) vallen, zijn deze onder een ander kopje behandeld.

Vergunningverlening

Binnen het team Bouwen van de ODZOB verleend de ODZOB namens de gemeente Laarbeek de volgende (omgevings)vergunningen en meldingen:

- bouwvergunningen (ook in afwijking van het bestemmingplan). Principeverzoeken handelt de gemeente zelf af.
- vergunningen voor werken en werkzaamheden (aanlegvergunningen);
- kapvergunningen;
- uitwegvergunningen;
- monumentenvergunningen;
- vergunningen en meldingen brandveilig gebruik;
- sloopmeldingen.

De ODZOB is bij het Omgevingsloket online (OLO) aangemerkt als behandeldienst voor deze vergunningen en meldingen. Dat betekent dat aanvragen rechtstreeks daar terecht komen.
De ODZOB werkt bij de vergunningverlening met checklists voor de toets aan indieningsvereisten en voor het betrekken van adviseurs. Dat kunnen adviseurs zijn van de ODZOB (welstand, archeologie en cultureel erfgoed, soortenbescherming, bodem) of van daarbuiten (gemeente Laarbeek, VRBZO). In werkafspraken is vastgelegd wie wanneer om advies wordt gevraagd.

De ODZOB registreert alle ontvangen sloop-, gebruiksmeldingen en (concept)aanvragen in SquitXO.
De gemeente Laarbeek heeft via de portal (vdi) beperkt toegang tot de werkomgeving van de ODZOB. De ODZOB gebruik SquitXO voor de procedurebegeleiding. De ODZOB verzorgt alle procedure- correspondentie met aanvragers.
De gemeente Laarbeek heeft voor de bouwkolom met de ODZOB uitgebreide werkafspraken vastgelegd m.b.t de kaders voor de uitvoering, waaronder de onderlinge afstemming en het toetsingskader. Er zijn ook afspraken vastgelegd over informatie-uitwisseling tussen gemeente en ODZOB, bijvoorbeeld over het inwinnen van adviezen en het zorgen voor registratie in de BAG.

Bouwtoezicht

Na verlening van een van de bovengenoemde vergunningen wordt door het procesbewakings-systeem (Squit-XO) automatisch een opdracht aangemaakt voor het bouwtoezicht. De mate van toezicht wordt afgestemd op de verleende vergunning.

De toezichthouders hebben de bevoegdheid om indien nodig een bouw stil te leggen. Bij verdere inzet van bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten wordt dit overgedragen aan c.q. afgestemd met de gemeente. Er zijn ook afspraken vastgelegd voor het toezicht. Met de Omgevingswet zal ook de Wet kwaliteitsborging bouwwerken in werking treden. De consequenties hiervan worden vertaald naar werkafspraken.

Milieutaken

De VTH-milieutaken zijn bij de ODZOB ondergebracht in een kolom agrarisch en een kolom industrieel. Dit is een vakinhoudelijk onderscheid dat geen invloed heeft op de gevolgde werkwijzen. Het onderstaande geldt dan ook voor alle milieutaken. Net als voor de bouwtaken heeft de gemeente toegang tot SquitXO van de ODZOB, zodat resultaten gevolgd kunnen worden.

Vergunningverlening

Hieronder valt ook het beoordelen van meldingen en het opstellen van maatwerkvoorschriften. Ook hier is de ODZOB aangemerkt als behandeldienst. De afwikkeling gaat grotendeels hetzelfde als bij bouwaanvragen. Voor de milieutaken zijn eveneens werkafspraken (procesafspraken) gemaakt, echter minder gedetailleerd.

Toezicht

Voor het toezicht op de veehouderijsector is de komende jaren het ITV-project nog sterk richtinggevend. Er wordt wel al nagedacht het gevolg op basis van uitkomsten van de controles. Bij het vervolg zullen ook informatie gestuurde Handhaving (IGH) en het Regionaal Operationeel Kader (ROK) bepalend zijn voor de koers. Deze begrippen worden verderop uitgelegd.
Het toezicht voor de overige sectoren bestond in de achterliggende periode voornamelijk uit het controleren van bedrijven op basis van een door de gemeente aangeleverde lijst van inrichtingen. Die lijst was mede samengesteld op basis van gezamenlijke, regiobrede, geprioriteerde sectoren.

In toenemende mate wordt gebruik gemaakt van informatie gestuurde handhaving. Daarbij worden data uit diverse bronnen geanalyseerd. Die analyses geven input voor de te maken keuzes over te controleren branches of bedrijven. Dit is een van de instrumenten die worden ingezet ten behoeve van het Regionaal Operationeel Kader. Het ROK voorziet in een meer flexibel verdeling van voor toezicht en handhaving beschikbare middelen, waarbij de regie over de te maken keuze (prioriteiten) meer bij de ODZOB komt te liggen. Kort geschetst:

- 20 % van het budget wordt gebruik voor het behandelen van klachten en ongewone voorvallen.
- 30 % van het budget wordt ingezet voor een planning op basis van een door de gemeente aanleverde bedrijvenlijst.
- 50 % van het budget wordt ingezet voor risico gericht toezicht. De regie ligt bij de ODZB; keuzes worden gemaakt op basis van een risicobenadering die wordt gevoed door ervaringen uit eerdere toezichtsprojecten, data-analyses (IGH) en onderwerpen uit de actualiteit.

Het ROK betekent dat de gemeente Laarbeek, net als de andere deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, een deel van de regie voor bij het toezicht te maken keuzes uit handen geeft. De planning komt in toenemende mate bij de ODZOB te liggen. Het ROK wordt met ingang van 2020 stapsgewijs ingevoerd. Het stellen van gemeentelijke prioriteiten blijft mogelijk.

Klachtenbehandeling
(Milieu)klachten komen bij de consignatiedienst van de ODZOB terecht. Op die manier is de gemeente altijd bereikbaar en is er voldoende deskundigheid om klachten op maat af te handelen. De klachten worden geregistreerd, waardoor trends een rol kunnen spelen bij de keuzen die worden gemaakt bij de planning van het toezicht.

Asbesttaken
Asbesttaken worden geheel uitgevoerd door de ODZOB, met uitzondering van het signaleren van illegale asbestsloop. Er is een Regionaal Uitvoeringsbeleid Asbesttaken opgesteld, wat door de gemeente Laatbeek is onderschreven.
In dit uitvoeringsbeleid is een processchema opgenomen voor het beoordelen van meldingen. Die beoordeling gebeurt volgens dit schema door de ODZOB. Registratie van documenten en processtappen vindt, net als voor bouwen en milieu, plaats via SquitXO. Voor een aantal processtappen zijn standaarddocumenten opgesteld.
Voor het toezicht op asbestsloop is in het uitvoeringsbeleid een systematiek voor het prioriteren opgenomen (diepgang en intensiteit van het toezicht). Daarnaast wordt informatie uit IGH gebruikt om bij te sturen. Een voorbeeld hiervan zijn signalen over sloopbedrijven uit andere regio's die ineens hier actief worden. Bij geconstateerde overtredingen wordt de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) toegepast.

Bodem- en watertaken
Ook de bodemtaken van de gemeente Laarbeek worden volledig door de ODZOB uitgevoerd. De gemeente is bevoegd gezag voor kleine (<25 m^3) en nieuwe (ontstaan na 1987) verontreinigingen. Saneringsvergunningen en het daaruit voortvloeiend toezicht zijn zeer incidentele taken. Hiervoor is geen structureel budget toegekend.
De meest reguliere bodemtaak is die in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, meer specifiek het toezicht op grondstromen en het toepassen van grond. De ODZOB hanteert hiervoor onder meer een ketenaanpak in combinatie met toezicht op opslaglocaties bij grond- en loonbedrijven. Ook hiervoor vindt de procesbewaking en het beheer van documenten plaats via SquitXO.
Een nu nog zeer beperkte taak voor de gemeente is het beoordelen van en toezicht op bodemenergiesystemen. Wellicht moet hiervoor voor 2020 een aparte post in het werkprogramma worden opgenomen.

5.4 Taken van de VRBZO
De VRBZO voert, binnen het VTH-kader, taken uit die liggen op het vlak van de brandveiligheid en de externe veiligheid. Die taken bestaan uit het adviseren over deze aspecten bij omgevingsvergunningen en preventief toezicht.
Bij omgevingsvergunning gaat het om het brandveilige bouw en brandveilig gebruik, het beoordelen programma's van eisen voor brandveiligheidsinstallaties en het beoordelen van Uitgangspuntendocumenten (UPD's) voor (brand)veiligheidsvoorzieningen. Daarnaast wordt bij grootschalige evenementen geadviseerd over brandveiligheid.
Het toezicht richt zich op risicovolle objecten, bijvoorbeeld bedrijven die onder het Besluit externe Veiligheid inrichtingen (BEVI) vallen, maar ook op situaties waar veel kwetsbare personen verblijven. Waar nodig wordt toezicht gehouden op (voorzieningen bij) grote evenementen.
De VRBZO verricht deze taken op basis van een door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld jaarprogramma. Dit programma is globaal, de VRBZO heeft veel vrijheid bij de invulling. Via het AB oefent de gemeente invloed uit op het programma.
De VRBZO rapporteert jaarlijks over de in de gemeente Laarbeek uitgevoerde controles. De rapportage bestaat uit een overzicht van bezochte locaties, onderverdeeld in categorieën. Het is

geen kwalitatieve rapportage die met conclusies die als input kunnen dienen voor het heroverwegen van gemaakte keuzes.

6 Prioriteren

6.1 Inleiding

Om de beschikbare middelen zo goed mogelijk te besteden, moeten er keuzes worden gemaakt. We prioriteren taken op basis van een zo objectief mogelijke risicoanalyse. Dat gebeurt enkel voor de toezichtstaken. In de vergunningverlening zijn we afhankelijk van het aanbod. De capaciteit hiervoor is geraamd op basis van ervaringscijfers en verwachte ontwikkelingen.
Ook klachten laten zich niet prioriteren; ook hiervoor is het aanbod leidend. Voor klachten is 20 % van het voor toezicht beschikbare budget beschikbaar. Ook zijn de werkzaamheden van Samen sterk in Brabant (SSIB) niet in de prioritering opgenomen. SSIB heeft een vast budget dat wordt ingezet voor veldtoezicht, soms met focus op een thema, soms niet.
Een specifiek onderwerp is ondermijning. Dit kan spelen bij een veelheid van toezichtstaken. Het is een actueel onderwerp , dat onder de aandacht is bij toezichthouders. Omdat het niet als specifieke taak kan worden benoemd, is het in de prioritering niet meegenomen. Dit houdt niet in dat het in de reguliere uitvoeringspraktijk geen prioriteit heeft.

6.2 Prioriteringssystematiek toezichtstaken

De prioriteringssystematiek wijkt niet af van onze Handhavingsnota 2015-2019.De toezichtstaken zijn geprioriteerd met behulp van de volgende criteria:

- Veiligheid. In welke mate draagt het voldoen aan de gedragsvoorschriften die tot dit thema behoren bij aan de fysieke veiligheid en in welke mate zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de fysieke veiligheid te beschermen? Bijvoorbeeld op het vlak van brandgevaar, instortingsgevaar, explosiegevaar.
- Leefomgeving. In welke mate draagt het voldoen aan de gedragsvoorschriften die tot dit thema behoren bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en in welke mate zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen? Bijvoorbeeld op het vlak van veiligheid, aangezicht, privacy, geluidshinder, geurhinder.
- Financieel/economisch. Hoe groot is de financieel-economische schade voor de gemeente als alle subjecten de tot hen gerichte gedragsvoorschriften overtreden? Onder andere kosten voor de gemeente en/ of gemeenschap, maatschappelijke en financiële aansprakelijkheid van de gemeente.
- Natuur/milieu/duurzaamheid. In welke mate draagt het voldoen aan de gedragsvoorschriften die tot dit thema behoren bij aan bescherming van het klimaat, natuurschoon en de instandhouding van soorten en landschappen, en in welke mate zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen? Onder andere bodemverontreiniging, geuremissie, opslag gevaarlijke stoffen, energieverspilling, geluidshinder, flora en fauna.
- Volksgezondheid. In welke mate draagt het voldoen aan de gedragsvoorschriften die tot dit thema behoren bij aan de bescherming van de volksgezondheid en in welke mate zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de volksgezondheid te beschermen? Bijvoorbeeld verspreiding ziekteverwekkers, gebruik schadelijke stoffen, fijnstof, onvoldoende licht en frisse lucht, vochtigheid.
- Imago. Hoe groot is de politiek-bestuurlijke afbreuk als de voorschriften uit dit thema onvoldoende worden nageleefd in de rol van wetshandhaver, veiligheidsbewaarder of als goed voorbeeld?

Voor deze aspecten worden in een matrix scores toegekend. Hiervoor wordt een vijfpuntenschaal gehanteerd:

1 = heel klein
2 = klein
3 = gemiddeld
4 = groot
5 = heel groot

In de onderstaande tabel wordt dit nader uitgewerkt:

Tabel 6.1: Aspecten van de effecten, indien wet- en regelgeving niet wordt nageleefd.

	veiligheid	leefomgeving	financieel/ economisch	natuur/milieu/ duurzaamheid	volksgezondheid	imago
0	geen effect	geen effect	geen effect	geen effect	geen effect	geen effect
1	pijn of letsel bij een individu	nauwelijks toename onveiligheidsgevoelens	€1,- tot €1.000,-	enige verstoring van het aanzien	gering gevaar voor de gezondheid	nauwelijks bestuurlijk belang/ aantasting imago
2	pijn of letsel bij meer individuen	enige toename onveiligheidsgevoelens	€1.000,- tot €10.000,-	aanzienlijke aantasting van het aanzien	gevaar voor de volksgezondheid	klein bestuurlijk belang/ aantasting imago
3	zwaar letsel bij een enkeling of gering letsel bij velen	gemiddelde toename onveiligheidsgevoelens	€10.000,- tot €100.000,-	aantasting leefomgeving van enige duur	groot gevaar voor volksgezondheid e/o enige ziektegevallen	gemiddeld bestuurlijk belang/ aantasting imago
4	dood van een enkeling	grote toename onveiligheidsgevoelens	€100.000, tot €1.000.000	aantasting leefomgeving van lange duur	veel ziektegevallen e/o een enkel sterfgeval	groot bestuurlijk belang / aantasting imago
5	meerdere doden	zeer grote toename onveiligheidsgevoelens	> €1.000.000,-	vernietiging leefomgeving	meer sterfgevallen	zeer groot bestuurlijk belang/ aantasting imago

Met deze scores bepalen we het mogelijke effect van niet-naleving. Om her risico vast te stellen moet de kans dat een effect zich voordoet worden meegewogen: risico = kans x effect!
Hoe groter de kans op overtreding, des te meer prioriteit. Weinig kans is laag =1, gemiddelde kans is middel = 2 en grote kans is hoog = 3. Voor het inschatten van die kans maken wij gebruik van de Tafel van Elf. Op basis van een inschatting van de kennis en de intenties van de doelgroep bepalen we de kans dat er overtredingen optreden. De systematiek van de Tafel van Elf wordt in dit plan niet uiteengezet, deze is genoegzaam bekend in het handhavingsbeleid. In onze Handhavingsnota 2015-2019 is deze uitwerking wel nog terug te vinden.

Voor de taken die op basis van deze systematiek zijn geprioriteerd is uitgegaan van de taken in de Handhavingsnota 2015-2019. Deze zijn, rekening houden met hoofdstuk 5, aangepast aan de actualiteit en soms anders geformuleerd. Hieronder zijn zij per vakgebied kort benoemd.

6.3 Bouwtoezicht

Voor de prioritering hebben wij de taken als volgt kort omschreven:

- ✓ Bouwtoezicht bouwwerken tot € 100.000
- ✓ Bouwtoezicht bouwwerken € 100.000 tot € 1.000.000

- ✓ Bouwtoezicht bouwwerken > 1.000.000
- ✓ Bouwtoezicht aanpassing monumenten
- ✓ Toezicht op specifieke voorwaarden in omgevingsvergunningen (bijvoorbeeld aanlegverplichtingen, landschappelijke inpassing, bescherming van soorten, mitigerende maatregelen)
- ✓ Toezicht vergunning vrije bouwwerken
- ✓ Bestaande bouw: toezicht op illegale huisvesting
- ✓ Bestaande bouw: toezicht op brandveilig gebruik
- ✓ Bestaande bouw: gebruik erven en terreinen
- ✓ Toezicht op illegale bouw
- ✓ Toezicht op sloop

Al deze taken worden uitgevoerd door de ODZOB.

6.4 Toezicht Ruimtelijke ordening

Voor de prioritering hebben wij de taken als volgt kort omschreven:

- ✓ Gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met de bestemming
- ✓ Uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in strijd met een vergunning
- ✓ Illegaal gebruik gemeentegrond
- ✓ Toezicht op aantasting van culturele- landschappelijke- of natuurwaarden

Al deze taken worden uitgevoerd door het team Toezicht en Handhaving.

6.5 Milieutoezicht

Voor de prioritering hebben wij de taken als volgt kort omschreven:

- ✓ Toezicht op risicovolle bedrijven of activiteiten
- ✓ Toezicht op IPPC-installaties
- ✓ Toezicht op agrarische emissies/luchtwassers type C
- ✓ Toezicht veehouderijbedrijven type B
- ✓ Toezicht overige type B bedrijven

Naast deze taken zijn er thema's die jaarlijks op basis van de actualiteit hoog scoren. Binnen de kaders en systematiek van het ROK worden hiervoor keuzes gemaakt.
Deze taken worden volledig uitgevoerd door de ODZOB.

6.6 Asbesttoezicht

Voor de prioritering hebben wij de taken als volgt kort omschreven:

- ✓ Toezicht op asbestverwijdering
- ✓ Toezicht op illegale sloop

Deze taken worden volledig uitgevoerd door de ODZOB.

6.7 Bodemtoezicht

Voor de prioritering hebben wij de taken als volgt kort omschreven:

- ✓ Toezicht op grondstromen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit
- ✓ Toezicht op kleine saneringen (bijvoorbeeld na calamiteiten) en saneringen voor nieuwe gevallen
- ✓ Toezicht lozingen buiten inrichtingen

Deze taken worden volledig uitgevoerd door de ODZOB.

6.8 Overige toezicht gemeentelijke taken

Door de toezichthouders/BOA's is een overzicht gemaakt van de taken die zij uitvoeren (zie bijlage **2**). Deze taken zijn gegroepeerd in een aantal toezichtstaken.

- ✓ Toezicht op tijdelijke omgevingsvergunningen
- ✓ Toezicht op illegale bouw en sloop
- ✓ Verkeer en parkeren (incl. stalling fietsen en caravans e.d., wrakken aan de openbare weg)
- ✓ Toezicht op waterverkeer/passantenhaven
- ✓ Afvaldumping, zwerfafval en graffiti.
- ✓ Horeca: brandveiligheid, alcoholbeleid, D&H-wet, Wet op de kansspelen, terrassen.
- ✓ Toezicht op evenementen.
- ✓ Toezicht overlast door honden en andere dieren.
- ✓ Ongewenst gedrag in de openbare ruimte; bijvoorbeeld vandalisme, drugsgerelateerd. gedrag, hangplekken, bedelen, daklozen, vuurwerk afsteken).
- ✓ Illegale kap van bomen.
- ✓ (Illegale) borden en reclame-uitingen/wildplakken.
- ✓ Overtredingen regels APV (geluid en andere vormen van overlast).
- ✓ Overige (bijv. illegale stook of visserij).

Voor een belangrijk deel worden deze taken uitgevoerd naar aanleiding van klachten of meldingen, voor een ander deel worden er waarnemingen gedaan in het kader van veldtoezicht. De prioritering van taken geeft input aan de aandachtpunten voor dit veldtoezicht. De priortering voedt ook het plannen van acties in het kader van het PIT.
Een evenement, het jaarlijkse festival Wish, is niet apart benoemd en niet mee geprioriteerd. Vanwege de schaal van dit evenement is het toezicht hierop maximaal geregeld.

6.9 Prioriteringstabel

De hierboven benoemde taken zijn volgens de in paragraaf 6.2 beschreven systematiek geprioriteerd. De resultaten zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1.

De prioritering is in eerste aanleg ambtelijk uitgevoerd, met een belangrijke rol van betrokken toezichthouders. Vervolgens zijn de resultaten hiervan in een bestuurlijke sessie besproken. Dat heeft geleid tot enkel aanpassing voor gemiddeld geprioriteerde taken. De resultaten uit de prioriteringstabel zijn hieronder kort weergegeven.

Taken met een zeer hoge prioriteit
Hoog geprioriteerd zijn taken die betrekking hebben op illegale bouw en sloop, risicovolle bedrijven en de intensieve veehouderij.

Taken met een hoge prioriteit
In het kader van het bouwtoezicht vallen hieronder het toezicht op de naleving van specifieke regels in vergunningen en het toezicht bij vergunningsvrije bouwwerken.
Voor het gebruik van gebouwen scoren illegale bewoning en de huisvesting van arbeidsmigranten hoog. Daarnaast zijn het illegaal of strijdig gebruik van gebouwen en (gemeente)gronden en de goede staat van onderhoud van erven hoog geprioriteerd.
In het kader van het milieutoezicht zijn bedrijven met milieubelastende installaties (IPPC) en de vergunningsplichtige bedrijven hoog geprioriteerd. Dat geldt ook voor het toezicht van grondstromen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook de asbesttaken zijn hoog geprioriteerd.

Van de resterende gemeentelijke taken scoren afval in de openbare ruimte, parkeren, overlast door dieren (honden) en illegale kap hoog.

Taken met een gemiddelde prioriteit
Toezicht op de reguliere bouw en sloop scoren gemiddeld. Dat geldt in het kader van het gebruik van gronden ook voor illegale aanlegwerkzaamheden en meer algemeen activiteiten die leiden tot aantasting van waarden.
In het kader van het milieutoezicht hebben alle hierboven nog niet genoemde taken een gemiddelde prioriteit, met uitzondering van de type A bedrijven. Voor de overige gemeentelijke taken is dit voor toezicht bij horeca en evenementen en ongewenst gedrag in de openbare ruimte het geval.

Taken met een lage prioriteit
Het brandveilig gebruik van gebouwen en erven en het toezicht in het kader van r.o. op het gebruik van panden bij stoppers zijn laag geprioriteerd. Dat geldt ook voor milieutoezicht bij type A bedrijven.
Bij de overige gemeentelijke taken hebben het waterverkeer, illegale reclame-uitingen, APV-overtredingen en illegaal stoken en vissen e.d., een lage prioriteit.

Regionaal Operationeel kader
Volledigheidshalve wordt er nog op gewezen dat voor de prioritering van milieutaken het ROK in toenemende richtinggevend gaat worden. In de toekomst zal voor een belangrijk deel de ODZOB de prioritering doen. De risicogerichte benadering die de ODZOB daarbij voorstaat, wijkt in essentie niet af van de systematiek hierboven.

Samenvatting prioriteiten per taakveld.

Bouwen
Uit de prioritering maken wij op dat met name aandacht wordt gevraagd voor illegale bouw- en sloopactiviteiten. Op de tweede plaats komen de specifieke aan vergunningen verbonden voorwaarden

Gebruik
Hier wordt bovengemiddelde aandacht gevraagd voor illegale huisvesting, illegaal en van arbeidsmigranten, illegaal gebruik en het tegengaan van verrommeling.

Milieu
De hoogste prioriteiten liggen naar verwachting bij de bedrijven met de (potentieel) grootste impact, te weten de risicovolle bedrijven en de intensieve veehouder. In mindere mate geldt dit voor de vergunningsplichtige bedrijven. De overige bedrijven scoren gemiddeld en alleen de type A bedrijven zijn laag geprioriteerd.

Asbest
De asbesttaken zijn hoog geprioriteerd.

Overige gemeentelijke taken
Er zijn geen zeer hoog geprioriteerde taken. Hoog geprioriteerd zijn taken die betrekking hebben op aantasting van de leefomgeving, waaronder de fysieke en sociale veiligheid

De in deze paragraaf geformuleerde resultaten vormen een belangrijk deel van de output van het uitvoeringsprogramma.

7 Nalevingsstrategie: welke middelen passen we toe

7.1 Inleiding

Het bevorderen van de naleving van regels te kan op meerdere manieren. Vaak worden de volgende strategieën onderscheiden:

- Preventiestrategie;
- Toezichtstrategie;
- handhavings- of sanctie strategieën;
- gedoogstrategie;

Hieronder is toegelicht wat daarmee wordt bedoeld en hoe deze strategieën binnen het kader van het toezicht worden ingezet.

7.2 Preventiestrategie

Om te bevorderen dat regels worden nageleefd is een analyse gemaakt waarom overtredingen plaatsvinden (Tafel van Elf).

De eerste 5 elementen daarin zijn:

1. Kennis van de regels: goede voorlichting en communicatie leiden tot bekendheid met en duidelijkheid over wet- en regelgeving.
2. Kosten / baten: burgers en bedrijven maken bij hun keuze van het naleefgedrag een kosten- en batenoverweging. Dat kan op basis van financieel-economische factoren, maar ook naar de invloed op het imago of de reputatie.
3. Mate van acceptatie: in hoeverre aanvaarden de doelgroepen beleid en regelgeving? Gedacht kan worden aan de handhaafbaarheid van voorschriften. De kwaliteit van voorschriften en besluiten is hierop van invloed.
4. Normgetrouwheid van de groep: in welke mate is de doelgroep bereid om zich in het algemeen te conformeren aan het gezag van de overheid?
5. Informele controle: het gaat hierbij om controle door niet-overheidsinstanties (denk aan sociale controle in de eigen omgeving of door concurrenten).

Hieruit halen we dat als regels en de reden waarom ze zijn opgesteld bij een groot deel van de doelgroep (en eventueel daarbuiten) bekend zijn, de naleving beter zal zijn. In voorkomende gevallen is een goede communicatie daarom een middel om naleving te bevorderen. Bij gemeentelijk taken zal worden afgewogen of dit middel ingezet kan worden. Bij taken die de ODZOB uitvoert, doet de ODZOB dit.

Een kosten-baten overweging kan ook worden beïnvloedt door het naleven te faciliteren. Als er veel openbare vuilnisbakken zijn, zal er minder zwerfafval zijn. Als er hondenuitlaatveldjes zijn, zal de overlast door hondenpoep verminderen. Dit soort preventieve maatregen vallen buiten de kaders van dit VTH-plan.

We maken nog relatief weinig gebruik van voorlichting als strategie. Op basis van een betere, op doelen gerichte monitoring en evaluatie, gaan we vanaf 2020 beoordelen of dit middel vaker kan worden ingezet.

De overige 6 elementen van de T11 zijn:

6. Informele meldingskans: hoe groot is de kans dat de overtreding door klachten of meldingen aan het licht komt?
7. Controlekans: Wat is de kans op controle door het bevoegd gezag of een instantie die hiervoor een oog- en oorfunctie vervult.

8. Detectiekans: het gaat hierbij om de kans dat overtredingen bij een controle worden geconstateerd.
9. Selectiviteit: hebben overtreders het idee dat ze vaker worden gecontroleerd dan degenen die wél naleven? Het is van belang daar waar nodig een differentiatie toe te passen in de handhavingsaanpak.
10. Sanctiekans: naleving van regels is ook afhankelijk van de kans op een sanctie. Die kans wordt onder meer bepaald door de handhaafbaarheid van de regels.
11. Sanctie-ernst: de hoogte en soort van de aan de overtreding gekoppelde sanctie en overige nadelen van sanctieoplegging hebben invloed op het naleefgedrag.

Deze geven voeding aan de toezichtstrategie die het meeste kans biedt het naleefgedrag te bevorderen.

7.3 Toezichtstrategie

Voor de planning van een aantal toezichtstaken is het handig deze onder te verdelen in enkele vormen van toezicht. We onderscheiden:

- Toezicht naar aanleiding en op basis van een procedure voor vergunning, melding of ontheffing (P).
- Objectgericht toezicht (O). Dit is vooral periodiek toezicht bij bedrijven e.d. in de gebruiksfase
- Gebiedsgericht toezicht (G). Toezicht in een afgebakend deel van de openbare ruimte, preventief of naar aanleiding van signalen.
- Veldtoezicht (V), door patrouilleren.
- Toezicht naar aanleiding van klachten (K).

Al deze vormen kunnen gericht zijn op een bepaald thema.

Toezicht na vergunning of melding

Op basis van een verleende (omgevings)vergunningen controleren we tijdens en/of na de realisatiefase of conform de verleende vergunning is opgeleverd. We richten ons primair op situaties waarbij risico's voor een grote groep van mensen aanwezig zijn en op situaties waarbij een aanzienlijke kans bestaat dat de regels worden overtreden. Het toezicht op vergunningen voor de activiteit bouwen is in belangrijke mate afhankelijk van ontwikkelingen in de bouw en te verwachten bouwactiviteiten. Deze aantallen zijn sterk bepalend voor de aard en intensiteit van het toezicht. Dat wordt ieder jaar in het uitvoeringsprogramma handhaving uitgewerkt.

Objectgericht toezicht

Dit is periodiek toezicht tijdens de gebruiksfase van bedrijven, instellingen, gebouwen en evenementen, waarbij een integrale of thematische benadering uitgangspunten zijn. Bij het objectgericht toezicht is voorheen veelal per taak benoemd met welke frequentie de objecten gecontroleerd worden. Met de introductie van het ROK wordt dit voor een belangrijk deel losgelaten. We gaan meer op basis van een risicobenadering of actuele thema's toezicht houden. Ook slecht naleefgedrag in het verleden kan als risico worden meegewogen.
Het behandelen van klachten over inrichtingen zie we als een vorm van objectgericht toezicht. Het toezien op evenementen ook.

Gebiedsgericht toezicht

Als in een bepaalde omgeving vaak gelijkluidende klachten voorkomen, een specifieke problematiek speelt of bepaalde overtredingen voorzienbaar zijn, kan in dat gebied specifiek daarop worden gecontroleerd .

Veldtoezicht
Dit gaat over het toezicht in de openbare ruimte. Het centrale doel van deze vorm van toezicht is preventie. Door regelmatig aanwezig te zijn in de openbare ruimte worden overtredingen voorkomen en verbetert de naleving. Het is niet aan een specifieke toezichtstaak gebonden. Het reageren op klachten en meldingen in relatie tot de openbare ruimte kan hiertoe behoren.

Samenwerking
Met name bij het thematisch objectgerichte toezicht en in het veldtoezicht kan het voor de hand liggen dat andere handhavingspartners aansluiten. Bij de ODZOB worden daarvoor dan in samenwerking met die partners projectplannen opgesteld. Een voorbeeld is het Projectplan Risicorelevante bedrijven.

7.4 Handhavings- of sanctiestrategie
Bij het uitvoeren van toezicht worden overtredingen vastgesteld. We hanteren dan de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Deze wordt in dit VTH-plan niet nader uitgelegd.
Veruit het meeste toezicht wordt door de ODZOB uitgevoerd. De toezichthouders zijn bekend met de LHS. Als dit aan de orde is worden overtredingen ingebracht in het LHS-beraad, waarin op afroep ook de politie deelneemt. Ten behoeve van het bestuursrechtelijke traject heeft de provincie Noord-Brabant de Handreiking Bestuurlijke sanctiemiddelen opgesteld, waarin voor bepaalde overtredingen richtbedragen voor Lasten onder Dwangsom zijn gegeven. Deze hanteren wij als richtsnoer.

7.5 Gedoogstrategie
Er kunnen redenen zijn waarom uiteindelijk toch wordt afgezien van sanctionerend optreden. In de gedoogstrategie wordt bepaald in welke situaties en onder welke condities wordt gedoogd door de gemeente Laarbeek. Bij het nemen van een gedoogbeschikking moet de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd.
Er is jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Slechts onder bijzondere omstandigheden en als er concreet uitzicht op legalisatie bestaat, kan worden afgeweken van de beginselplicht tot handhaven. Omdat actief gedogen niet vaak voorkomt, en omdat het dan in alle gevallen over een maatwerkafweging gaat, nemen we in dit plan geen kader op voor het gedogen.

8 Uitvoering, monitoring en sturing

8.1 De beleidscyclus.
Dit VTH-plan is een onderdeel van een beleidscyclus met een periode van vier jaren. Deze beleidscyclus voedt een jaarlijkse uitvoeringscyclus, en wordt op zijn beurt gevoed vanuit de uitvoering. De beleidscyclus voedt de uitvoering omdat het de keuzes en de uitganspunten voor het toezicht en de toegepaste strategieën inkadert. De in de uitvoeringscyclus opgedane ervaringen geven weer voeding aan de beleidscyclus. Beiden komen dus onlosmakelijk samen. Het bekende model is de
'Big 8', waarvan in bijlage 3 een voorbeeld is opgenomen.
De Big 8 bestaat uit bovenin een beleidscyclus, met de elementen rapportage/evaluatie, strategisch beleidskader, operationeel beleidskader en programma en organisatie. Dit alles wordt via dit plan uitgewerkt, waarbij de omgevings- en taakanalyse als rapportage/evaluatie kunnen worden opgevat. Het onderste deel bevat de elementen programma en organisatie (de overlap met het bovenste deel), voorbereiding, uitvoering en monitoring. Deze elementen zijn veelal te relateren aan artikelen uit hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Kern van de beide cyclische processen is dat we de actualiteit in het oog houden en dat we leren en ontwikkelen. Het doel blijft een efficiënt en effectief toezicht, met als resultaat een goed naleefgedrag en daardoor een goede kwaliteit van de leefomgeving. De Big 8 is een middel dat structuur biedt om dit te vorm te geven.
De inzet van dit middel heeft voor de Laarbeekse situatie haken en ogen. Dat is met name omdat een groot deel van de taken door anderen, veelal de ODZOB, wordt uitgevoerd. Dat betekent dat voor een aantal taken de uitvoeringscyclus voor het grootste deel bij de ODZOB ligt, maar ook voor de beleidscyclus is de inbreng van de ODZOB van belang.

8.2 De uitvoeringscyclus: stand van zaken

Gemeentelijke taken

De gemeente voert haar taken in belangrijke mate uit met vormen van veldtoezicht. De prioritering van taken levert de accenten die daarin gelegd worden, maar niet zelden vormt een actueel thema de input. Dat toezicht kan dan bijvoorbeeld plaatsvinden in de vorm van een PIT-actie.
Voor de uitvoering in 2020 zal een beknopt uitvoeringsprogramma worden opgesteld, waarin de beschikbare capaciteit wordt verdeeld op basis van de prioritering van taken en de op basis van achterliggende jaren te verwachten inzet voor het PIT-team.
De toezichthouders en BOA's van de gemeente Laarbeek bespreken wekelijks de lopende en zich aandienende zaken en taken. De politie is hierbij zeer regelmatig aanwezig. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in een verslag/afsprakenlijst. Van de zaken die spelen worden procesverloop en inhoud vastgelegd in City Control. Daarmee wordt bewaakt dat zaken worden afgehandeld.
City Control maakt het mogelijk om managementrapportages te maken. Mede op basis daarvan wordt een jaarverslag met evaluatie opgesteld, waarmee beleid en uitvoering kunnen worden bijgestuurd. PIT-projecten en de resultaten daarvan worden verwerkt in e-Suite, het gemeentelijke procesbewakingssysteem.
Het proces van monitoren, (jaar)rapportages, en evaluatie op basis van rapportages uit City Control en e-Suite, is voor een deel nog in ontwikkeling. De gemeente Laarbeek werkt dit nog in 2019 uit en zal voor haar toezichthouders in 2020 hiermee de onderste kring van de Big 8 te kunnen sluiten.

Taken van de ODZOB

De ODZOB kent voor de uitvoering een aantal werkinstructies en kaders. Voor een deel zijn deze opgenomen en eventueel uitgebreid in de werkafspraken die de gemeente Laarbeek met de ODZOB heeft gemaakt. Dat geldt vooral voor de bouwkolom en het agrarisch en industrieel bedrijfstoezicht.

Toezicht
Voor de monitoring van de voorgang van werkzaamheden gebruikt de ODZOB Squit XO, zowel voor individuele toezichttrajecten (en klachten) als voor het monitoren van 'bulk'opdrachten of thematische acties. Op basis daarvan rapporteert de ODZOB driemaandelijks over de voortgang. Dit geldt voor toezichtstaken taken op alle kleursporen.
Die rapportages zijn nog sterk gericht op output (aantallen). De ODZOB is bezig met het invullen van het ROK, waarmee voor een belangrijk deel van het toezichtprogramma wordt toegewerkt naar projectmatige aanpak gebaseerd op een risicobenadering. Daarbij wil men per project doelstellingen formuleren die zijn ontleend aan de gestelde prioriteiten en (gemeenschappelijke) doelen. Dit maakt een meer outcome gerichte rapportage mogelijk. Daarmee wordt de verhouding tussen resultaten en doelen inzichtelijker en wordt veel betere input geleverd voor bijsturing van beleid.
Voor het standaard toezicht wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van branchetoezichtplannen en digitale checklisten. Dit maakt het in principe mogelijk om de resultaten van de controles per branche te analyseren en te evalueren. De verwachting is dat dit in 2020

zichtbaar gaat worden. Dit gebeurt al met de resultaten van het toezicht op de veehouderijbedrijven in het kader van het programma ITV.

Het ROK is van toepassing op het inrichtinggebonden toezicht, in eerste aanleg nog niet voor de veehouderijbedrijven. , na afronding van het project ITV zal ook het ROK worden toegepast voor deze inrichtingen. Voor het bouwtoezicht, bodemtoezicht en asbesttoezicht geldt het ROK niet.
Voor asbest zijn de werkwijzen vastgelegd in het Regionaal uitvoeringsbeleid asbest. Daarin zijn protocollen afgesproken voor de afhandeling van toezicht en meldingen van illegale sloop, en van de monitoring daarop. De rapportage is vooral nog in aantallen.
Het bouwtoezicht wordt door de ODZOB standaard bij elke bouw uitgevoerd. De diepgang is afhankelijk van de aard en omvang en van het toekomstig gebruik van het bouwwerk. In 2020 beraden we ons, samen met de ODZOB, of de werkafspraken op dit vlak kunnen en moeten worden bijgesteld, zodat deze meer recht doet aan de prioritering van taken. Daarbij worden de consequenties van de Wet kwaliteitsborging bouwwerken betrokken.
Voor bodemtoezicht (Bkk en evt saneringen) en het lozen buiten inrichtingen (bodemenergie-systemen) geldt ongeveer hetzelfde als voor asbest. Hierover zijn geen regionale afspraken gemaakt maar wordt gewerkt met interne werkinstructies. Procesbewaking vindt plaats met SquitXO en ook hier wordt de LHS gevolgd.
De ODZOB heeft een kwaliteitsfunctionaris aangesteld die zich onder meer richt op de kwaliteit van processen. Het verbeteren van de uitvoeringscyclus, met name gericht op meer outcome gerichte rapportages, is een van de onderwerpen waaraan gewerkt wordt. Daarmee zal de aansluiting van de uitvoeringscyclus op de beleidscyclus meer inhoud krijgen.

Vergunningverlening.
De voortgang van vergunningprocedures wordt in SquitXO bewaakt. Voor de diverse kleursporen zijn er toetsingskaders die in werkafspraken met de gemeente en/of in checklisten zijn uitgewerkt. Voor de volledigheid, kwaliteit en actualiteit hiervan is de ODZOB volledig verantwoordelijk. Dit geldt ook, waar nodig, voor de onderlinge afstemming tussen kleursporen. Er vindt geen monitoring plaats op inhoud.
Het proces vergunningverlening is volgend. Een ingekomen aanvraag moet worden behandeld. Wij/de ODZOB maakt daarin geen onderscheid tussen een ‘lichte’ vergunning of één voor een zwaardere activiteit. De toetsing moet volledig zijn, het voorschriftenpakket dekkend voor de activiteiten.
Voor zover de gemeente Laarbeek eigen beleid heeft vastgesteld (geurverordening) is dit bekend en is het onderdeel van de toetsing. Waar de activiteit ‘ruimte’ speelt wordt de gemeente om advies gevraagd of bereidt de gemeente dit deel van de vergunning voor. Op die manier is gewaarborgd dat de gemeentelijke (beleids)uitganspunten met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving worden meegewogen. Voorts beschikken de vergunningverleners over een overzicht van gemeentelijke medewerkers die kunnen adviseren in een reeks van onderwerpen, van BIBOB tot de buitendienst.
De BIG 8 is niet van toepassing op de vergunningverlening. Er is een zekere mate van uitvoeringsbeleid mogelijk, het belangrijkste is echter de proces- en kwaliteitsbewaking en de beschikbaarheid van voldoende middelen. Het aantal aanvragen is hierin leidend.

Rok vergunningverlening
Het ROK wordt ook toegepast bij de vergunningverlening. De ODZOB is medio 2019 bezig met het verkennen hoe de invulling er uit gaat zien. Men denkt aan:

- Risicogericht onderscheid maken bij de afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen.
- Het beschrijven van een basisniveau, met de mogelijkheid voor plustaken die de deelnemers op basis van eigen beleidsspeerpunten kunnen laten uitvoeren.

- Meer aandacht voor het proactief toetsen en actualiseren van vergunningen. Daarbij is afstemming met het toezicht nodig.

De ideeënvorming en de uitwerking zijn volop in ontwikkeling en leveren nog geen concrete output voor het uitvoeringsprogramma 2020.

8.3 Sluiten van beleids- en uitvoeringcycli en aansluiten van de cycli

De beleidscyclus loopt, met de kanttekening dat het bijsturen op goede kwalitatieve resultaten uit de uitvoeringscyclus een punt van aandacht is. Dit verbeteren we voor de gemeentelijke processen door in 2020 te rapporteren en evalueren op beleidsdoestellingen en de vertaling daarvan naar concrete doelstellingen voor de uitvoering.
Voor de taken die door de ODZOB worden uitgevoerd wordt, parallel aan de invoering van het ROK, een soortgelijke slag gemaakt. Het ROK impliceert dat prioritering, en daarmee de accenten in de uitvoering, is gebaseerd op bovengemeentelijke thema's. Wij denken niet dat deze veel afwijken van gemeentelijke thema's, en gaat er dan vooralsnog ook van uit dat de resultaten kunnen worden getoetst aan onze gemeentelijke doelstellingen.
Onze inzet is er op gericht dat de monitoring en evaluatie van projecten van de ODZOB, zichtbare en zinvolle informatie oplevert voor sturing van het opvolgende uitvoeringsprogramma en voor de nieuwe beleidscyclus. De informatie uit toezichtsprojecten moet inzicht geven in:

- de juistheid van de argumenten in de prioritering,
- de effectiviteit van toegepaste strategieën en
- de kwaliteit van de omgevingsanalyse.

Wij maken in het kader van het uitvoeringsprogramma 2020 afspraken met de ODZOB hierover, zowel inhoudelijk als over de borging in het proces.

Vergunningverlening.
De invulling van het ROK voor vergunningverlening loopt iets achter bij het ROK toezicht. Voor de vergunningverlening is het ook nog vrij nieuw om te denken in termen van de Big 8. Met name het prioriteren en het denken in strategieën is geen gemeengoed. Voor 2020 gaan wij de ontwikkelingen bij de ODZOB volgen. Voor het uitvoeringsprogramma 2021 zetten we in op procesafspraken zoals voor het toezicht. Dat betekent dat op basis van een prioriteringssystematiek doelen worden gesteld. De resultaten gaan ook hier voeding geven aan het opvolgende uitvoeringsprogramma en de volgende beleidscyclus.

8.4 Conclusie 'BIG 8'

Met dit document geven wij invulling aan de beleidscyclus van de BIG-8. Er zijn verbeterpunten voor de uitvoeringscyclus. Een daarvan heeft betrekking op de kwalitatieve inhoud van de monitoring en rapportage en de bruikbaarheid daarvan voor sturing van de beleidscyclus en de opvolgende uitvoeringscyclus. Een ander verbeterpunt zien wij in de borging van werkprocessen, met name op papier. Er zijn allerlei werk- en procesafspraken en protocollen. Het is zaak deze overzichtelijk bijeen te brengen, zodat periodiek getoetst kan worden op actualiteit en volledigheid. De uitdaging is dit te doen zonder een rigide systeem op te bouwen, waaruit elke vertrouwensbasis lijkt weggesijpeld.

Voor het gemeentelijk toezicht hebben wij deze verbeterpunten zelf in de hand. Wij gaan vóór de start van het uitvoeringsprogramma 2020 dit uitwerken. Voor een belangrijk deel zijn wij afhankelijk van onze partners, vooral de ODZOB en in mindere mate de VRBZO. Wij gaan de ervaring die we in 2019 opdoen voor onze eigen cycli inzetten voor het overleg met deze partners om mede invulling te geven aan de verbeterpunten. Wij realiseren ons daarbij dat we aanhaken bij een daar al lopend proces, waarin ook de wensen van andere deelnemers moeten worden meegenomen. We realiseren ons daarom ook dat we, hoewel eindverantwoordelijk, voor een deel afhankelijk zijn.

9 Uitvoeringsplan 2020

Opmerking: een uitvoeringsprogramma is doorgaans een losstaand document, gebaseerd op een beleidsdocument, in dit geval het VTH-plan. Het uitvoeringsplan 2020 is als hoofdstuk in het VTH-plan opgenomen vanwege het feit dat wij hieronder actiepunten benoemen Die als doel hebben een betere relatie tussen beleidscyclus en uitvoeringscyclus te realiseren.

9.1 Inleiding.

Het uitvoeringsprogramma 2020 van de gemeente Laarbeek voor de VTH taken is, gebaseerd op de bevindingen in de voorgaande hoofdstukken, opgesplitst in twee onderscheidenlijke delen. We geven aan welke taken we gaan uitvoeren en welke middelen we daaraan koppelen. We beschrijven daarnaast wat we gaan doen om in 2020 de uitvoeringscyclus te verbeteren en hieruit meer bruikbare resultaten te krijgen. Die resultaten moeten iets zeggen over het bereiken van de in dit document genoemde doelen.
Het uitvoeringsprogramma ziet niet op de vergunningverlening, die vraaggestuurd is.

9.2 Uitvoering taken

Gemeentelijke taken

Voor de gemeentelijke taken is in de onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt hoe de beschikbare middelen zijn verdeeld.

tabel 9.: planning inzet voor gemeentelijke taken

Taak	Prio	Soort toezicht*	Uren toezicht	Uren juridisch	Aantal controles
Toezicht tijdelijke vergunningen		O	30	220	20
Illegale bouw en sloop		V	200	500	40
Toezicht op sloop (geen asbest)		V			
Illegale bewoning		V/K	100	150	
Huisvesting arbeidsmigranten		O/K	40		
Strijdig gebruik van gebouwen en gronden		V/K	350	1180	150
R.o. toezicht stoppers en locaties waar vergunning (dierhouderij) is ingetrokken		O			
Nette staat van gebouwen en erven		O/V/K	200	400	80
Illegaal gebruik van gemeentegrond		V/K	150	Onder 1180	
Uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in strijd met een vergunning		V/K	100	onder 1180	
toezicht illegale asbestverwijdering		V/K			
Verkeer en parkeren		V/G	50		
Waterverkeer en passantenhaven		V	50		50
Afvaldumping, zwerfafval en graffiti		V/K	50		
Horeca: brandveiligheid, alcoholbeleid, D&H-wet, wet op de		O/G/K	320	240	90

Taak	Prio	Soort toezicht*	Uren toezicht	Uren juridisch	Aantal controles
kansspelen, terrassen					
Toezicht op evenementen		O	100	50	20
Toezicht overlast door honden en andere dieren		V/G/K	500		125
Aantasting van natuur-, landschappelijke of culturele waarden		V/K	1670	500	
Toezicht Besluit lozen buiten inrichtingen		V/K			
Ongewenst gedrag in de openbare ruimte		V/K			
Illegale kap		V/K			
(Illegale) borden en reclame-uitingen/wildplakken		V			
Overtredingen regels APV (geluid en andere vormen van overlast)		V/K			
Overige (bijv. illegale stook of visserij)		V/K			

* O = Objectgericht, V= veldtoezicht, G = gebiedsgericht, K = na klachten
Het aantal controles in rood is een schatting gebaseerd op de praktijk van de achterliggende jaren.

Het objectief verdelen van de middelen voor gemeentelijke taken naar rato van de prioritering is lastig. We kunnen immers veelal niet uitgaan van een lijst van objecten/locaties die bezocht gaan worden. Het betreft veelal veldtoezicht, al dan niet naar aanleiding van klachten of meldingen. Dat betekent dat taken en uren overlappen en door elkaar heen lopen. Door bewuster op taken en resultaten te monitoren verwachten we hier meer grip op te krijgen.
PIT-projecten zijn niet apart in het overzicht opgenomen. Deze worden op basis van de actualiteit uitgevoerd en zijn vrijwel altijd te koppelen aan een van de taken.
In 2020 gaan we voor de hoogst geprioriteerde taken bij wijze van proef actieweken houden. Dat worden verspreid over het jaar 2 weken ‘actie buitengebied’ en een actieweek gericht op strijdig gebruik van gebouwen. Deze acties zullen via een projectplan worden uitgewerkt, waarbij we gebruik gaan maken van IGH.

Taken van de ODZOB

Tabel 9.2: taken en middelen voor de ODZOB.

Taak	Prio	Soort toezicht	Aantal objecten	Aantal controles	€
Bouwtoezicht					
Toezicht bouw tot € 100.000,-		O	225	200	62.300
Toezicht bouw € 100.000,- tot € 1.000.000		O			
Toezicht bouw boven € 1.000.000,-		O			
Sloopmeldingen			118		
Toezicht op naleving van specifieke		O	n.b		

Taak	Prio	Soort toezicht	Aantal objecten	Aantal controles	€
voorwaarden bij omgevingsvergunningen					
Toezicht aanpassing monumenten		O	n.b		
Vergunningsvrije bouwwerken		O	6		
Milieutoezicht					
Toezicht op risicovolle bedrijven		O	pm		81.498 (excl repressieve hh: hiervoor is € 34.840 beschikbaar
Toezicht op IPPC-installaties		O	pm		
Toezicht op intensieve veehouderijen			pm		
Toezicht op overige veehouderijbedrijven		O	pm		
Toezicht op overige type C bedrijven		O	pm		
Toezicht op overige type B bedrijven		O	pm		
Toezicht op type A bedrijven		O			
Klachtenbehandeling				264	20.470
Toezicht grondstromen en kwaliteit gronddepots (Besluit bodemkwaliteit)		O/V			5340
Toezicht op asbestverwijdering met melding		O			17.800

De ODZOB verzorgt de planning voor de te bezoeken bedrijven, met inachtneming van het beschikbare budget en onze prioriteiten. De prioriteiten botsen niet met die van andere gemeenten en met de prioriteiten die zijn gesteld voor de invoering van het ROK. De ODZOB participeert ook in PIT-acties; hiervoor worden middelen vrijgehouden.

Middelen voor vergunningen.
Volledigheidshalve geven we aan dat voor de WABO vergunningverlening een bedrag van € 347.100 is gereserveerd (3.900 uren). Dit inclusief de interne advisering bij de ODZOB over aspecten als geluid, erfgoed, etc. Dit bedrag is in de achterliggende jaren toereikend gebleken.

Taken van de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

De middelen die voor de VRBZO beschikbaar zijn worden volgens de door de VRBZO opgesteld systematiek verdeeld. Daarmee hebben wij ingestemd en over de achterliggende jaren heeft de uitvoering onze instemming. Wel gaan wij in overleg met de VRBZO om de rapportage meer op inhoud te krijgen.

9.3 Verbeteren van de uitvoeringscyclus

In de vorige hoofdtukken hebben we geconstateerd dat verbeteringen mogelijk zijn. We bespreken hieronder hoe we hierop gaar inzetten.

Gemeentelijke taken

Wij gaan op basis van de data in City Control en e-Suite analyseren in hoeverre we in de uitvoering ons houden aan de gestelde prioriteiten (kwantitatief) en daarmee resultaat bereiken (kwalitatief). Doelen daarbij zijn:

1. Het kunnen evalueren op basis van de paragraaf 3.4 globaal beschreven doelen.

2. Het verkrijgen van informatie om in het uitvoeringsplan 2021 beter in staat te zijn om doelstellingen voor het toezicht SMART te formuleren (nulmeting).
3. Input leveren voor de beleidscyclus om:
    - de juistheid van de argumenten in de prioritering;
    - de effectiviteit van toegepaste strategieën;
    - de kwaliteit van de omgevingsanalyse;
    - zo objectief als mogelijk te evalueren of de beschikbare middelen al dan niet voldoende zijn.

Wij gaan in 2020 beginnen met driemaandelijks monitoren en leggen de resultaten daarvan vast in een verslag (op basis van een te ontwikkelen format), dat wordt gedeeld met uitvoerenden en bestuur. Waar gewenst sturen we op basis daarvan bij in de uitvoering. Drie maandelijks rapporteren borgt dat we met regelmaat het lopende proces volgen en verbeteren.

Taken van de ODZOB

Wij hebben voor vergunningverlening en toezicht werkafspraken met de ODZOB. Sinds 2018 rapporteert de ODZOB over de door haar uitgevoerde taken, echter niet op een wijze die volledig invulling geeft aan de punten 1 t/m 3 hierboven.
Wij gaan de bestaande werkafspraken met de ODZOB evalueren en zullen daarbij aansturen op een monitoring en evaluatie van projecten die recht doet aan de prioriteiten die wij gesteld hebben en de doelstellingen die wij hebben geformuleerd. Onze insteek daarbij is dat projecten worden uitgevoerd op basis van projectplannen met een zodanig format, dat het eindverslag bruikbare resultaten oplevert. Wij realiseren ons daarbij dat we niet de werkprocessen van de ODZOB kunnen bepalen of kunnen wijzigen.
T.a.v. het onderdeel toezicht en handhaving milieu hanteert ODZOB het Regionale Operationeel Kader (ROK milieutoezicht) . Op dit moment is men bezig met de ontwikkeling van een Regionaal Operationeel kader voor vergunningverlening (ROK milieu vergunningverlening). De verwachting is dat de werkwijze in 2020 ingevoerd gaat worden.

Taken van de VRBZO

Wij de gaan in overleg met de VRBZO met als doel een rapportage op basis waarvan wij kunnen evalueren aan de hand van de gestelde prioriteiten en doelen.

9.4 Samenvatting uitvoeringsplan

Het hiervoor beschreven uitvoeringsplan is beknopt. Het is primair richtinggevend aan de uitvoerders, gebaseerd op het vertrouwen dat zij taakvolwassen uitvoering kunnen geven aan de gesteld prioriteiten. Als basis daarvan zal de essentie van dit VTH plan met hen worden besproken, intern en met onze partners. De driemaandelijks monitoring en evaluatie, intern en met partners, zal ons in staat stellen om prioriteiten en doelen onder de aandacht te houden en te interneren.

Bijlage 1: uitkomsten prioritering

Waar controleren we op in Laarbeek	***Uitvoerende***	**Effecten (bij niet-naleven)**						**Subtotaal effecten**	**Kans op overtreding**	**Risico**	**Prioriteit**	
		Schaal 1- 5							Schaal 1 - 5	Effect x kans	Ambtelijk	Bestuurlijk
		veiligheid	Leefomgeving	financieel/ economisch	Natuur, milieu en duurzaamheid	volksgezond-heid	Imago				<20: Laag	
											21-49: Gemiddeld	
											50-79: Hoog	
											>80: Zeer hoog	
Activiteit bouwen												
Toezicht bouw tot € 100.000,-	ODZOB	2	3	3	3	2	3	16	2	32	32	32
Toezicht bouw € 100.000,- tot € 1.000.000	ODZOB	4	3	4	4	3	4	22	1	22	22	22
Toezicht bouw boven € 1.000.000,-	ODZOB	5	4	5	4	3	4	25	1	25	25	25
Toezicht op naleving van specifieke voorwaarden bij omgevingsvergunningen	ODZOB	4	2	3	3	3	2	17	3	51	51	51
Toezicht aanpassing monumenten	ODZOB	2	3	3	2	2	4	16	2	32	32	32
Toezicht tijdelijke vergunningen	Gemeente	3	2	2	1	2	1	11	4	44	44	44
Vergunningsvrije bouwwerken	ODZOB	2	3	2	2	2	2	13	4	52	52	52
Illegale bouw en sloop	Gemeente	4	3	3	3	3	4	20	4	80	80	80
Toezicht op sloop (geen asbest)	Gemeente	3	3	2	2	3	2	15	3	45	45	45
Gebruik van gebouwen en gronden												
Brandveilig gebruik bouwwerken en erven	VRBZO	4	3	2	2	3	4	18	1	18	18	18
Illegale bewoning	Gemeente	3	3	2	2	3	3	16	3	48	48	64
Huisvesting arbeidsmigranten	Gemeente	4	3	2	2	3	4	18	3	54	54	54
Strijdig gebruik van gebouwen en gronden	Gemeente	3	4	2	3	2	4	18	3	54	54	54
R.o. toezicht stoppers en locaties waar vergunning (dierhouderij) is ingetrokken	Gemeente	1	1	1	1	1	1	6	2	12	12	12
Nette staat van gebouwen en erven	Gemeente	3	4	2	2	4	3	18	3	54	54	54
Illegaal gebruik van gemeentegrond	Gemeente	1	3	4	3	1	4	16	4	64	64	64
Uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in strijd met een vergunning	Gemeente	2	2	3	3	2	2	14	2	28	28	28

Aantasting van natuur-, landschappelijke of culturele waarden	Gemeente	2	2	3	4	2	4	17	2	34	34	34
Milieutoezicht												
Toezicht op risicovolle bedrijven	ODZOB	5	2	4	2	4	5	22	4	88	88	88
Toezicht op IPPC-installaties	ODZOB	4	3	3	2	3	4	19	4	76	76	76
Toezicht op intensieve veehouderijen	ODZOB	3	4	2	4	4	4	21	4	84	84	84
Toezicht op overige veehouderijbedrijven	ODZOB	2	2	2	3	3	3	15	3	45	45	45
Toezicht op overige type C bedrijven	ODZOB	3	2	2	2	3	2	14	4	56	56	56
Toezicht op overige type B bedrijven	ODZOB	2	3	3	2	3	2	15	2	30	30	30
Toezicht op type A bedrijven	ODZOB	1	2	2	2	1	1	9	2	18	18	18
Toezicht grondstromen en kwaliteit gronddepots (Besluit bodemkwaliteit)	ODZOB	2	3	3	3	3	2	16	4	64	64	64
Toezicht Besluit lozen buiten inrichtingen	Gemeente	2	3	2	3	3	2	15	2	30	30	30
Asbest												
Toezicht op asbestverwijdering met melding	ODZOB	4	5	3	4	5	4	25	2	50	50	50
toezicht illegale asbestverwijdering	Gemeente	4	5	3	4	5	4	25	2	50	50	50
Gemeentelijk toezicht: diverse taken												
Verkeer en parkeren	Gemeente	3	4	2	3	2	3	17	2	34	34	51
Waterverkeer en passantenhaven	Gemeente	1	1	1	1	1	1	6	2	12	12	12
Afvaldumping, zwerfafval en graffiti	Gemeente	3	3	3	3	3	3	18	3	54	54	54
Horeca: brandveiligheid, alcoholbeleid, D&H-wet, wet op de kansspelen, terrassen	Gemeente	2	4	2	2	2	3	15	2	30	30	30
Toezicht op evenementen	Gemeente	3	3	3	3	3	3	18	2	36	36	36
Toezicht overlast door honden en andere dieren	Gemeente	3	4	1	3	2	3	16	4	64	64	64
Ongewenst gedrag in de openbare ruimte	Gemeente	3	4	2	3	2	3	17	2	34	34	34
Illegale kap	Gemeente	3	1	4	2	2	4	16	4	64	64	64
(Illegale) borden en reclame-uitingen/wildplakken	Gemeente	1	2	1	1	1	1	7	2	14	14	0
Overtredingen regels APV (geluid en andere vormen van overlast)	Gemeente	1	2	2	1	1	1	8	2	16	16	0
Overige (bijv. illegale stook of visserij)	Gemeente	1	1	1	2	1	1	7	2	14	14	0

Waar controleren we op in Laarbeek	***Uitvoerende***	**Effecten (bij niet-naleven)**						**Subtotaal effecten**	**Kans op overtreding**	**Risico**	**Prioriteit**	
		Schaal 1- 5							Schaal 1 - 5	Effect x kans	Ambtelijk	Bestuurlijk
		veiligheid	Leefomgeving	financieel/ economisch	Natuur, milieu en duurzaamheid	volksgezond-heid	Imago				<20: Laag	
											21-49: Gemiddeld	
											50-79: Hoog	
											>80: Zeer hoog	
Activiteit bouwen												
Toezicht bouw tot € 100.000,-	ODZOB	2	3	3	3	2	3	16	2	32	32	32
Toezicht bouw € 100.000,- tot € 1.000.000	ODZOB	4	3	4	4	3	4	22	1	22	22	22
Toezicht bouw boven € 1.000.000,-	ODZOB	5	4	5	4	3	4	25	1	25	25	25
Toezicht op naleving van specifieke voorwaarden bij omgevingsvergunningen	ODZOB	4	2	3	3	3	2	17	3	51	51	51
Toezicht aanpassing monumenten	ODZOB	2	3	3	2	2	4	16	2	32	32	32
Toezicht tijdelijke vergunningen	Gemeente	3	2	2	1	2	1	11	4	44	44	44
Vergunningsvrije bouwwerken	ODZOB	2	3	2	2	2	2	13	4	52	52	52
Illegale bouw en sloop	Gemeente	4	3	3	3	3	4	20	4	80	80	80
Toezicht op sloop (geen asbest)	Gemeente	3	3	2	2	3	2	15	3	45	45	45
Gebruik van gebouwen en gronden												
Brandveilig gebruik bouwwerken en erven	VRBZO	4	3	2	2	3	4	18	1	18	18	18
Illegale bewoning	Gemeente	3	3	2	2	3	3	16	3	48	48	64
Huisvesting arbeidsmigranten	Gemeente	4	3	2	2	3	4	18	3	54	54	54
Strijdig gebruik van gebouwen en gronden	Gemeente	3	4	2	3	2	4	18	3	54	54	54
R.o. toezicht stoppers en locaties waar vergunning (dierhouderij) is ingetrokken	Gemeente	1	1	1	1	1	1	6	2	12	12	12
Nette staat van gebouwen en erven	Gemeente	3	4	2	2	4	3	18	3	54	54	54
Illegaal gebruik van gemeentegrond	Gemeente	1	3	4	3	1	4	16	4	64	64	64
Uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in strijd met een vergunning	Gemeente	2	2	3	3	2	2	14	2	28	28	28
Aantasting van natuur-, landschappelijke of culturele waarden	Gemeente	2	2	3	4	2	4	17	2	34	34	34
Milieutoezicht												
Toezicht op risicovolle bedrijven	ODZOB	5	2	4	2	4	5	22	4	88	88	88

Toezicht op IPPC-installaties	ODZOB	4	3	3	2	3	4	19	4	76	76	76
Toezicht op intensieve veehouderijen	ODZOB	3	4	2	4	4	4	21	4	84	84	84
Toezicht op overige veehouderijbedrijven	ODZOB	2	2	2	3	3	3	15	3	45	45	45
Toezicht op overige type C bedrijven	ODZOB	3	2	2	2	3	2	14	4	56	56	56
Toezicht op overige type B bedrijven	ODZOB	2	3	3	2	3	2	15	2	30	30	30
Toezicht op type A bedrijven	ODZOB	1	2	2	2	1	1	9	2	18	18	18
Toezicht grondstromen en kwaliteit gronddepots (Besluit bodemkwaliteit)	ODZOB	2	3	3	3	3	2	16	4	64	64	64
Toezicht Besluit lozen buiten inrichtingen	Gemeente	2	3	2	3	3	2	15	2	30	30	30
Asbest												
Toezicht op asbestverwijdering met melding	ODZOB	4	5	3	4	5	4	25	2	50	50	50
toezicht illegale asbestverwijdering	Gemeente	4	5	3	4	5	4	25	2	50	50	50
Gemeentelijk toezicht: diverse taken												
Verkeer en parkeren	Gemeente	3	4	2	3	2	3	17	2	34	34	51
Waterverkeer en passantenhaven	Gemeente	1	1	1	1	1	1	6	2	12	12	12
Afvaldumping, zwerfafval en graffiti	Gemeente	3	3	3	3	3	3	18	3	54	54	54
Horeca: brandveiligheid, alcoholbeleid, D&H-wet, wet op de kansspelen, terrassen	Gemeente	2	4	2	2	2	3	15	2	30	30	30
Toezicht op evenementen	Gemeente	3	3	3	3	3	3	18	2	36	36	36
Toezicht overlast door honden en andere dieren	Gemeente	3	4	1	3	2	3	16	4	64	64	64
Ongewenst gedrag in de openbare ruimte	Gemeente	3	4	2	3	2	3	17	2	34	34	34
Illegale kap	Gemeente	3	1	4	2	2	4	16	4	64	64	64
(Illegale) borden en reclame-uitingen/wildplakken	Gemeente	1	2	1	1	1	1	7	2	14	14	0
Overtredingen regels APV (geluid en andere vormen van overlast)	Gemeente	1	2	2	1	1	1	8	2	16	16	0
Overige (bijv. illegale stook of visserij)	Gemeente	1	1	1	2	1	1	7	2	14	14	0

Bijlage 2: takenoverzicht toezichthouders/BOA's gemeente Laarbeek

Op de volgende situaties wordt momenteel door de gemeente gecontroleerd:

- (brom)fietsoverlast
  - Bromfietsen
  - Fietsen in voetgangersgebied
  - Fietsendiefstal
  - Verkeerd gestalde fietsen
  - Weesfietsen
  - Wrakken
- Afval
  - Autowrakken
  - Dumping asbest
  - Dumping drugsafval
  - Dumping GFT
  - Dumping huishoudelijke afvalstoffen
  - Dumping papier
  - Dumping plastic
  - Overig
- Alcohol/horeca
  - Alcohol nuttigen in OR
  - Alcohol voorhanden in OR
  - Brandveiligheid
  - Exploitatievergunning
  - Inrichtingseisen
  - Leeftijdsgrenzen
  - Leidinggevende
  - Vergunning/ontheffing DHW
- Ambulante handel
  - Braderie
  - Markt
  - Standplaats
  - Venten
- Bomen
  - Kappen meer dan 9 bomen
  - Kappen monumentale boom
- Evenement
  - Voorschriften
  - Voorschouw
  - Naschouw
- Gebruik OR
  - Bruikbaarheid en aanzien van de weg
  - Caravan/aanhanger in OR
  - Vertoning e.d. op de weg
  - Winkelwagens
- Graffiti
  - Kladden
  - Racistische uitingen

- Groen
    - Ingebruikname gemeentegrond
    - Parken, gazon en recreatiegebieden
- Hondenoverlast
    - Aanlijnplicht
    - Blaffen
    - Uitwerpselen
    - Verboden gebied
- KCC
    - Afvalcontainers
    - Dumping
    - Geluid
    - Honden
    - Ligplaatsen
    - Overige
    - Parkeren
    - Stoken
    - Woninginbraak
- Ligplaatsen
    - Buiten de haven
    - Ligplaatsen
- Milieu
    - Bodem
    - Overig
- Reclame
    - Azeroborden
    - Flyers
    - Gevelreclame
    - Handelsreclame
    - Reclamevoertuigen
    - Uitstallingen
    - Wildplak
- Stoken
    - Afval
    - Stoken
- Toezicht
    - Bouwen
    - Handelen in strijd met bestemmingsplan
    - Migranten
    - Overige
    - P.I.T.
- Veiligheid
    - Bedelen
    - Dak- en thuislozen
    - Drugsactiviteiten
    - Jeugdoverlast
    - Natuurlijke behoefte
    - Ophouden
    - Overige ge/verboden
    - Prostitutieactiviteiten

    - Samenscholen
    - Slaapplaats
    - Vee/dieren
    - Verblijfsverbod
    - Vernieling/baldadigheid
    - Vuurwerk
    - Winkeldiefstal
    - Woningontruiming
    - Woningsluiting (damocles)
- Verkeer op de weg
    - Betaald parkeren
    - Blauwe zone
    - Lengtebeperking
    - Stilstaand verkeer
    - Venstertijden
    - Vergunningen
- Verkeer op het water
    - Documentatie
    - Overig
    - Verbodstekens
    - Zeilen
    - Zwemmen
- Visserijwet
    - Controle visserijwet
    - Overig
- Zwerfafval
    - Zwerfafval

Bijlage3: de BIG 8

Dit plaatje is één van de uitvoeringen van de Big 8 (bron VNG)

